

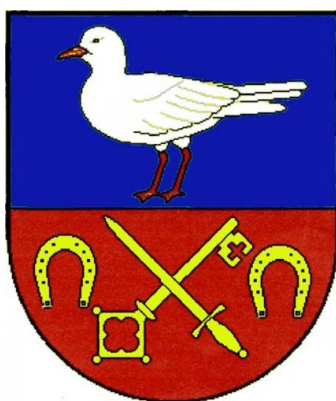
MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

Program rozvoje obce

Kovalovice

na období 2023-2028

listopad 2022

OBSAH

Úvod.....	3
A. Analytická část.....	4
A.1 Charakteristika obce	4
1. Území	4
Poloha obce	4
Historické souvislosti	4
2. Obyvatelstvo	6
Demografická situace	6
Věkové složení obyvatelstva	8
Vzdělanostní struktura	9
Sociální situace v obci	10
Spolková, osvětová a informační činnost	10
3. Hospodářství.....	13
Ekonomická situace.....	13
Trh práce	18
4. Infrastruktura.....	19
Technická infrastruktura	19
Dopravní infrastruktura	21
Dopravní obslužnost	24
5. Vybavenost	25
Bydlení	25
Školství a vzdělávání	27
Zdravotnictví	29
Sociální péče	30
Kultura	31
Sport a volnočasové aktivity	32
6. Životní prostředí.....	33
Stav životního prostředí	33
Ochrana životního prostředí	36
7. Správa obce.....	36
Obecní úřad a kompetence obce	36
Hospodaření a majetek obce.....	37
Bezpečnost	41
Vnější vztahy a vazby obce	42
A.2 Východiska pro návrhovou část.....	44

1. SWOT analýza.....	44
2. Vyhodnocení dotazníkového šetření	45
B. Návrhová část	49
B.1 Strategická vize	49
B.2 Programové cíle	49
B.3 Opatření a aktivity	51
B.4 Podpora realizace programu	57
C. Přílohy.....	59

ÚVOD

Základním plánovacím dokumentem obce, zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, je program rozvoje obce. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje obce. Smyslem tvorby bylo na základě popsání situace v obci, názoru občanů a diskuse pracovní skupiny formulovat představy o budoucnosti obce včetně navržení aktivit, které pomůžou tyto představy dosáhnout. Tento dokument byl vytvářen v druhé polovině roku 2022 na období let 2023–2028. Hlavním řešitelem za obec byl starosta Milan Blahák, další členové realizačního týmu byli místostarosta Ivan Sukovatý a členové zastupitelstva Jan Blaha, Jitka Šmerdová, Petr Filip, Josef Kadlec, Jiřina Kotvrdová, Stanislav Pernica a Marek Kousalík.

Do procesu tvorby PRO byla také zapojena veřejnost, která se formou dotazníkového šetření podílela na formování výsledné podoby tohoto dokumentu. Dále měli občané Kovalovic příležitost dokument připomínkovat v průběhu tvorby, pracovní verze byla zveřejněna k připomínkování na úřední desce, na stránkách obce a bylo uskutečněno veřejné projednání strategie na zasedání zastupitelstva.

Na analyticko-metodickém vedení se podíleli pracovníci MAS Slavkovské bojiště, z.s.

Dokument Program rozvoje obce Kovalovice na období let 2023–2028 byl zpracován díky projektu „**Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí**“ (CZ.1.04/4.1.00/62.00008), jehož nositelem bylo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Program rozvoje obce byl schválen zastupitelstvem obce dne 14. 12. 2022, usnesením č. 8/2/2022.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 CHARAKTERISTIKA OBCE

1. ÚZEMÍ

Poloha obce

Obec se nachází v okrese Brno-venkov v Jihomoravském kraji a spadá pod obec s rozšířenou působností Šlapanice. Leží 18 km východně od krajského města Brna, 6 km západně od Rousínova a 9 km severozápadně od Slavkova u Brna. Obec se rozkládá na rozhraní Dražanské vrchoviny a Dyjskosvrateckého úvalu na katastrálním území o výměře 471 ha v nadmořské výšce 256 m n. m. Sousedí s katastry obcí Viničné Šumice, Pozoříce, Holubice a Velešovice a část jejího katastrálního území tvoří hranici s okresem Vyškov. Kovalovice mají jednu obecní část, součástí obce je však lokalita Stará Pošta se šesti popisnými čísly, která leží 2 km jižně od hlavní části obce.

Obec se rozprostírá v mělkém údolí na obou březích Kovalovického potoka, do nějž se západně od obce vlévá potok Hloušek. Na katastru obce převažuje zemědělská krajina s ornou půdou. V severní části katastru se nacházejí plochy sadů¹.

První zpráva o obci je v památné nadační listině biskupa olomouckého - Jindřicha Zdíka z roku 1131. Uvádí se zde mezi jinými i 13 popluží (dvory s poli) z Kovalovic.

Obr. 1: Umístění obce na mapě

Zdroj: maps.google.cz

Historické souvislosti

První zpráva o obci se nachází v památné nadační listině biskupa olomouckého - Jindřicha Zdíka z roku 1131. Uvádí se zde mezi jinými i 13 popluží (dvory s poli) z Kovalovic.

¹ Územní plán sídelního útvaru Kovalovice, 1996

Okolní rybníky patřily hraběti Lvu z Klobouk. V listině z r. 1210, již král Přemysl Otakar I. potvrdil založení kláštera zábrdovského a statky mu věnované, se uvádějí též Kovalovice. V průběhu následujících čtyř století několikrát změnily majitele. V polovině 16. století zde byla vystavěna tvrz a po prodeji Albrechtu Černohorskému z Boskovic v roce 1563 byly Kovalovice připojeny k panství pozořickému. Kovalovice ležely na formanské „slezské cestě“, která byla významná přepravou soli, vedoucí z Brna na Podolí, přes Kovalovice, Rousínov k Věličce do Polska. V obci byly tři kovárny pro kování formanských koní. Odtud údajně pochází název obce (koval - více). Nad obcí k hradu Vildemberk bylo několik rybníků a rovněž za obcí k mlýnu Bahňák. U těchto hnízdilo množství vodního ptactva zejména kachny a raci. Tento motiv byl v pečeti a též byl převzat do znaku obce. Před třicetiletou válkou bylo v obci 45 domů, po válce 23 domů. Roku 1754 zde bylo 59 domů a 11 domků bez polí, obecní jatka, kovárna a pastouška. Velkostatek zde měl dvůr, krčmu a mlýn. Do roku 1891 se zde pěstoval anýz.

Roku 1873 byla zřízena v obci jednotřídní škola pro Kovalovice a Šumice, v r. 1876 došlo k jejímu rozšíření na dvoutrídní a následně v roce 1910 na trojtřídní. V r. 1885 se odškolily Šumice.

Ve dvacátých letech 18. století byla postavena nová „císařská silnice“ Olomouc - Brno, která vede částí obce - Stará Pošta. Po této jezdila kurýrní pošta a právě zde byla dědičně zřízena zprostředkující pošta a též mýto a hostinec. Zprostředkovávala též větev na Slavkov a Bučovice. V tomto objektu měl Napoleon před bitvou u Slavkova poradu se svými maršálky a podle některých pramenů zde po bitvě nocoval.²

Znak a pečeť

Obec Kovalovice měla na pečeti v pečetním poli stojícího ptáka na větvi. Toto pečetní znamení je přeneseno do znaku v podobě racka. Přidány jsou podkova, jako mluvící znamení obce, a hlavní atributy patronů obce - klíč a meč.

Navrhované tinktury: modrá barva je spojována s bývalými rybníky a potokem, červená je připomínkou na dobu, kdy obec vyhořela (1852) a má od té doby své patrony.

Symbols: pták v přirozené podobě, ostatní symboly zlaté.

Popis znaku: Modročerveně dělený štít, nahoře stříbrný racek s červenou zbrojí, dole přes sebe zkřížený klíč a meč provázené po stranách podkovou, vše zlaté³.

---

² Historie, dostupné na www.kovalovice.cz

³ Erb, dostupné na www.kovalovice.cz

2. OBYVATELSTVO

Demografická situace

Kovalovice se podle počtu obyvatel řadí mezi malé obce v rámci území MAS. Velikost obce byla určena na základě srovnání s ostatními členskými obcemi MAS Slavkovské bojiště a jejich následným rozdělením do kategorií podle počtu obyvatel na malé, střední a velké obce (viz Příloha č. 1). V obci žilo k 31. 12. 2021 celkem 663 obyvatel, z toho 327 mužů a 336 žen, průměrný věk obyvatel obce je 41,9 let⁴. Za posledních patnáct let se počet obyvatel obce zvyšuje, došlo k nárůstu obyvatelstva o 14 % oproti roku 2007.

Rozvoj obce je spjat s migrací obyvatelstva, a to především z krajského města Brna. Obec vykazuje kladné migrační přírůstky. Přirozené přírůstky jsou zhruba poloviční. Z následující tabulky je zjevné, že přírůstky obyvatelstva v hodnoceném období závisí více na migraci obyvatel. Přirozený přírůstek za celé období 2007-2021 činí v součtu 19 obyvatel, zatímco u migračního přírůstku jde o 45 osob. Trendu migrace by mohla obec i nadále využívat pro účely strategického plánování využití území i poskytování služeb. Dá se předpokládat, že v závislosti na migračním přírůstku se v následujících několika letech bude postupně zvedat též i přirozený přírůstek obyvatelstva – do obce se stěhují převážně mladé rodiny a mladé páry, které zakládají rodiny⁵.

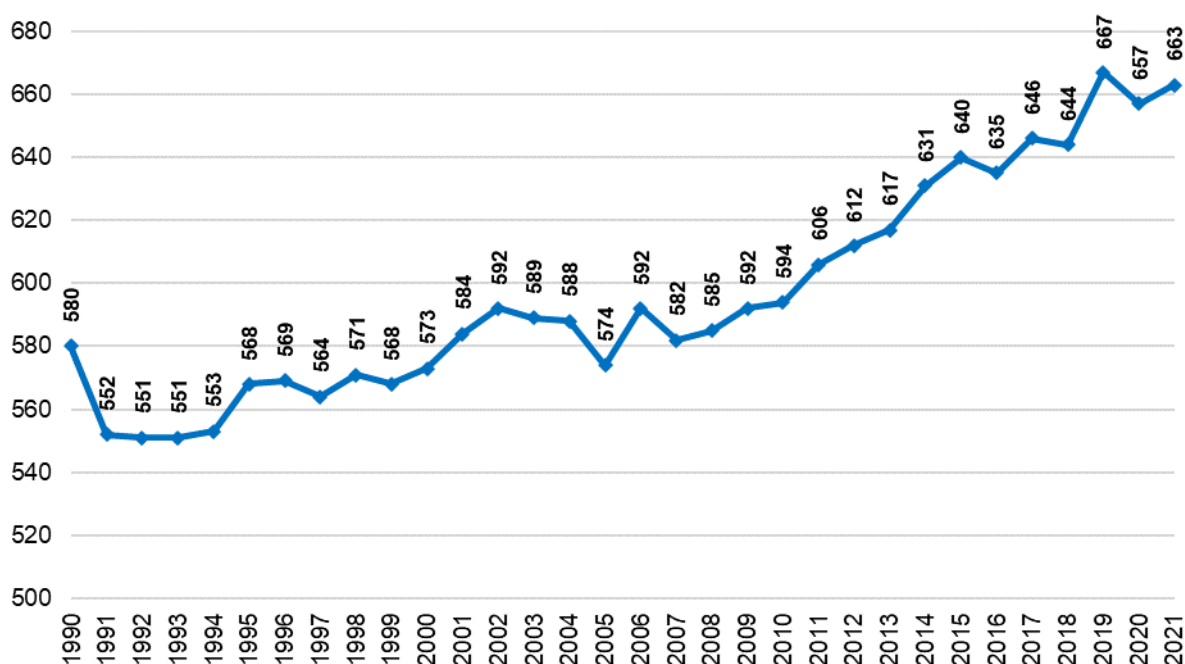
Tab. 1: Vývoj pohybu obyvatelstva a jeho počet v letech 2007-2021

	Narození	Zemřelí	Přistě- hovalí	Vystě- hovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Počet obyvatel k 31.12.
2007	7	9	5	13	-2	-8	-10	582
2008	2	7	18	10	-5	8	3	585
2009	10	4	14	13	6	1	7	592
2010	6	6	16	14	-	2	2	594
2011	3	4	12	5	-1	7	6	606
2012	7	7	13	7	-	6	6	612
2013	7	7	14	9	-	5	5	617
2014	9	3	17	9	6	8	14	631
2015	14	6	17	16	8	1	9	640
2016	5	9	10	11	-4	-1	-5	635
2017	9	6	18	10	3	8	11	646
2018	7	5	7	11	2	-4	-2	644
2019	12	7	27	9	5	18	23	667
2020	3	8	12	17	-5	-5	-10	657
2021	12	6	19	20	6	-1	5	663

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ 2022, dostupné na www.czso.cz

⁴ Veřejná databáze, ČSÚ 2022, dostupné na www.czso.cz

⁵ Veřejná databáze, ČSÚ 2022, dostupné na www.czso.cz

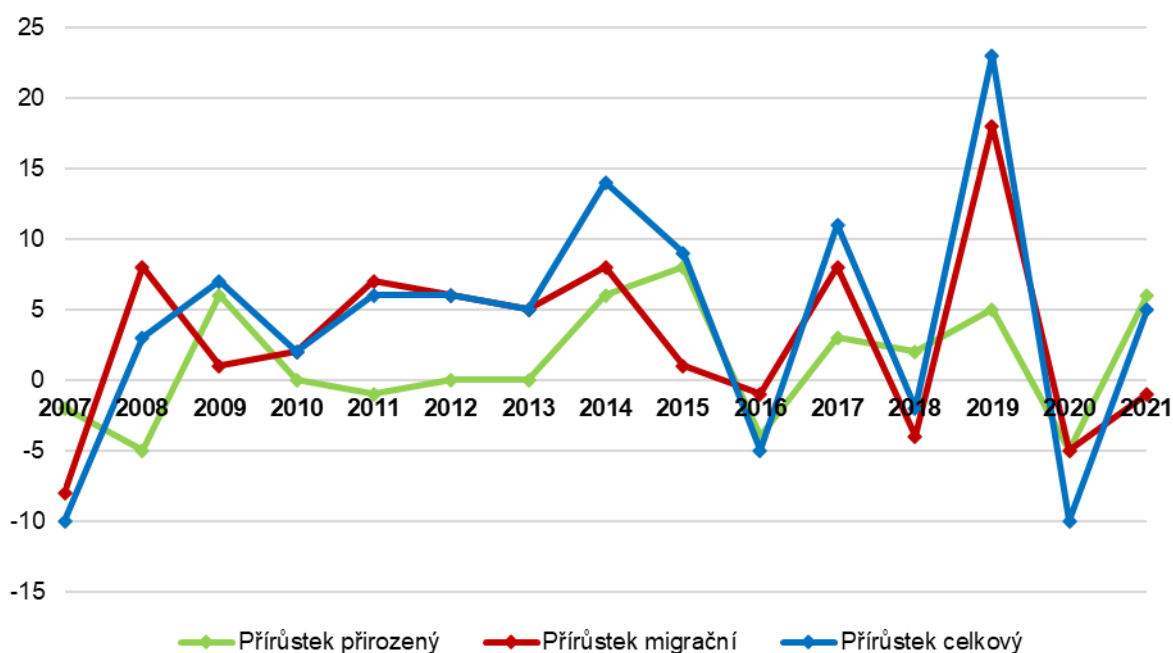

Obr. 2: Vývoj počtu obyvatelstva v letech 1990-2021

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ 2022, dostupné na www.czso.cz

Vztah jednotlivých druhů přírůstku

Závislost celkového přírůstku na migračním přírůstku je významným ukazatelem při analýze budoucího vývoje celkového přírůstku v obci. Migrační přírůstek se na rozdíl od přirozeného přírůstku dá kvalifikovaně odhadnout v závislosti na rozvojových plánech obce. Přirozený přírůstek pak doplňuje celkový obrázek o situaci v obci. Vztah mezi těmito ukazateli od roku 2007 je pro větší názornost ještě převedena do grafu. Z něj je patrné, že na začátku sledovaného období do roku 2015 docházelo k postupným přírůstkům jednotlivých ukazatelů, od roku 2016 do konce období pak můžeme pozorovat skokové přírůstky a úbytky jak migrační, tak přirozené.

Obr. 3: Vývoj přirozeného, migračního a celkového přírůstku v letech 2007-2021

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ 2022, dostupné na www.czso.cz

Věkové složení obyvatelstva

Věkové poměry v území vyjadřuje index stárí, tedy poměr mezi počtem obyvatel ve věku 65 a více let na počet osob ve věku 0–14 let, který vypovídá o tom, zdali na daném území dochází ke stárnutí obyvatelstva. Na konci roku 2021 byl index stárí obyvatelstva 106,3, tedy osoby ve věku 65 a více let převažují o 6 % nad věkovou kategorií 0-14 let. Počet produktivních obyvatel (od 15 – 64 let) činil 403, podrobněji viz tabulka⁶.

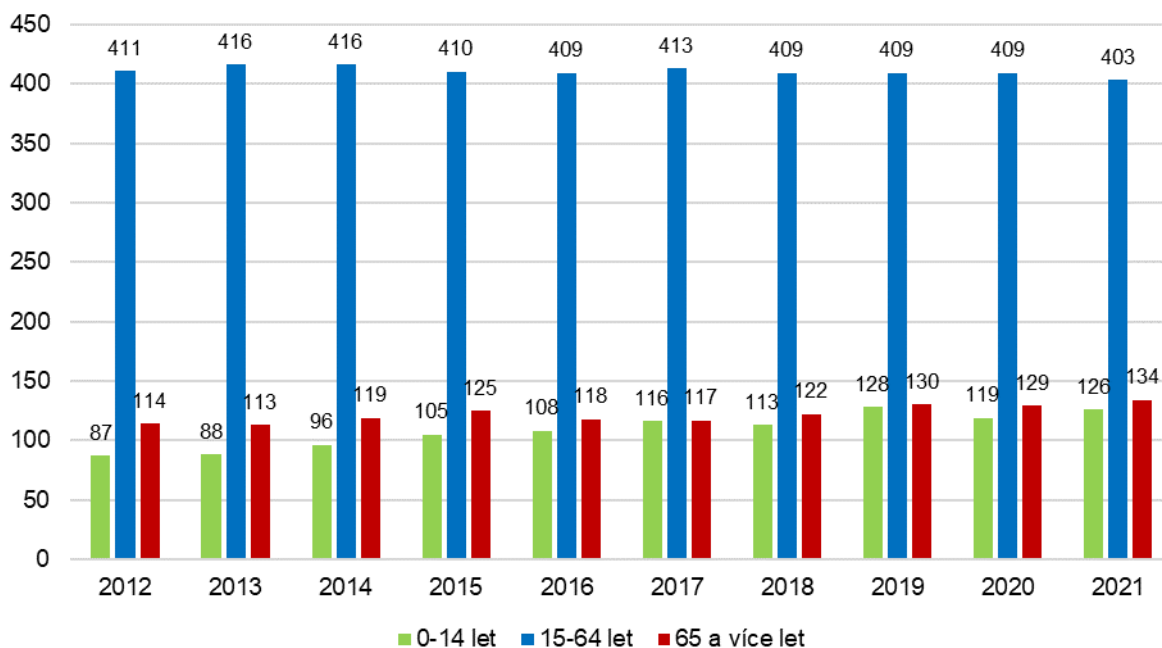
Tab. 2: Věkové poměry v obci v roce 2021

OBEC	Celkový počet obyvatel	Počet obyvatel ve věku			Podíl obyvatel ve věku			Index stárí
		0-14	15-64	65+	0-14 (%)	15-64 (%)	65+ (%)	
Kovalovice	663	126	403	134	19,0	60,8	20,2	106,3

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ, 2022

V obci se projevuje trend stárnutí obyvatelstva, tedy stav, kdy nejstarší složka obyvatelstva převažuje nad tou nejmladší. Tento trend se v obci v posledních letech zmírnil, avšak stále převažuje složka poproduktivní nad předproduktivní skupinou obyvatel. Poměr jednotlivých věkových skupin od roku 2012 je znázorněn v grafu níže.

⁶ Veřejná databáze, ČSÚ, 2022

Obr. 4: Obyvatelstvo podle věkových kategorií v letech 2012-2021

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ 2022, dostupné na www.czso.cz

Vzdělanostní struktura

Informace o vzdělanostní struktuře obyvatel ze SLDB z roku 2021 ukazují, že v obci převažuje obyvatelstvo se středním odborným vzděláním bez maturity, stejně jako v okolních obcích regionu. Podíl obyvatel v produktivním věku bez vzdělání je zcela zanedbatelný, tento stav udávají pouze 2 osoby z celkového počtu 546 obyvatel ve věku starších 15 let. Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel činí zhruba 15,2 %, je tedy nižší než průměr okresu Brno-venkov, ale i ten krajský. Zjištěnou vzdělanostní strukturu ukazuje tabulka níže.

Tab. 3: Obyvatelstvo ve věku 15 a více dle nejvyššího ukončeného vzdělání

	Počet obyvatel ve věku 15+ k 26.3.2021	Nejvyšší ukončené vzdělání (věk 15 a více)						
		bez vzdělání	základní vč. Neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední s maturitou u vč. nástavbového	vyšší odborné vzdělání	Vysokoškolské	Nezjištěno
Kovalovice	546	2	59	206	167	9	83	20
okres Brno-venkov	184 740	706	21 816	58 881	56 620	2 877	35 711	8 129

Zdroj: SLDB 2021, ČSÚ, 2022, dostupné na www.czso.cz

Sociální situace v obci

V obci není významné zastoupení národnostních menšin. Žije zde pět občanů hlásících se ke slovenské národnosti a jeden občan německé národnosti. Tyto menšiny se nijak neorganizují, bez problémů se začlenily do života obce⁷.

Sociálně vyloučené lokality se na katastrálním území obce nevyskytují. Obec nezaznamenává ani významné skupiny sociálně vyloučených osob, pokud by se vyskytla takováto situace, bude se snažit v rámci svých možností občanům pomoci. Obec neeviduje žádné významné problémy s uživateli návykových látek.

Spolková, osvětová a informační činnost

▪ SDH Kovalovice

Sbor dobrovolných hasičů má v obci Kovalovice dlouholetou tradici. Byl založen již v roce 1885 a v roce 2015 kovalovští hasiči oslavili 130 let od svého vzniku. Sbor spadá do V. kategorie jednotek požární ochrany, tzn. jednotek působících na území obce a složených z dobrovolných členů. Veškeré opravy, výstroj, výzbroj a provoz hasičské jednotky jsou hrazeny z rozpočtu obce Kovalovice.

Pro zvýšení vycvičenosti jednotky se družstva mužů účastní různých soutěží v požárním sportu i místních putovních pohárů. SDH se podílí také na pořádání kulturních akcí, kdy v obci uskutečňují Ostatky, Dětský maškarní karneval, Petropavelské hody a společně se Sokoly Posezení u cimbálu⁸.

▪ TJ Sokol Kovalovice

Cílem činnosti Sokolů je přispívat svou činností ke zvyšování duchovní, kulturní a fyzické úrovně společnosti prostřednictvím tělesné výchovy a sportu, výchovy k mravnosti, společenské a kulturní činnosti. TJ Sokol vede své členy v různých sportovních odvětvích, mládežnické oddíly jsou děleny na oddíl všestrannosti předškoláků a oddíl všestrannosti žáků a oddíly dospělých pak na oddíl badmintonu, nohejbalu, sálové kopané a turistiky. TJ Sokol se také aktivně zapojuje do života obce a mezi jejich akce patří Posezení u cimbálu, které pořádají ve spolupráci s SDH, dále pak Pochod osvobození, každoroční výjezdy do hor, sportovní odpoledne, dětské dopoledne, rozloučení se starým rokem, burčákový turnaj v badmintonu a vánoční turnaj ve stolním

⁷ SLDB 2021, ČSÚ, 2022, dostupné na www.czso.cz

⁸ Zpravodaj 1/2015 speciál – 130 let Sboru dobrovolných hasičů Kovalovice, 2015, dostupné na www.kovalovice.cz

tenise⁹. T.J. ke svým aktivitám využívá sokolovnu, místní hřiště na malou kopanou a antukové hřiště na nohejbal či tenis. Na hřiště navazuje areál s přírodním koupacím biotopem, vhodný pro sportovně rekreační využití. Veškeré sportovní zázemí je v majetku obce.

▪ ***Místní organizace Moravského rybářského svazu***

Posláním rybářského svazu je snaha o rozvoj a popularizaci rybářského sportu, výkon rybářského práva a zajišťování chovu, ochrany a lovu ryb a celkové ochrany životního prostředí¹⁰. Organizace se schází v prostorách Sokolovny.

▪ ***Myslivecké sdružení Viničné Šumice – Kovalovice***

Sdružení provádí mysliveckou činnost v honitbě, odchovává bažanty a divoké králíky, pořádá každoroční odchyt zajíců a účastní se i kulturního života obce. Spolek organizuje myslivecký ples, Den dětí v červnu, měsíci myslivosti, který spojuje s ukázkami sokolnictví, kynologie a zoologie. Myslivecké sdružení se v současnosti neustále potýká s nedostatkem mladých lidí, jež by aktivně vykonávali právo myslivosti, z toho důvodu je toto sdružení mnohdy limitováno v uskutečňování některých aktivit.

▪ ***Včelaři Viničné Šumice – Kovalovice***

Svaz včelařů pořádá odborné přednášky a zájezdy se včelařskou tematikou.

▪ ***Junák – skaut středisko Pozoříce***

V obci dříve fungoval též Junák – skaut, jelikož zde měl svoji pobočku, kde se místní členové scházeli. Obec jim sice stále přispívá na činnost, ale v obci již klubovna není, členové se scházejí v Pozořicích.

▪ ***Podpora spolkové činnosti***

Obecní úřad podporuje spolky jak finančně, tak i bezúplatným poskytováním obecních prostor. Na základě podání žádosti o poskytnutí dotace mohou jednotlivé spolky získat finanční příspěvek z obecního rozpočtu na provoz a jejich činnost.

---

⁹ Kovalovický zpravodaj 1/2015, dostupné na www.kovalovice.cz

¹⁰ Moravský rybářský svaz, z.s. pobočný spolek Kovalovice, dostupné na www.firmy.cz

▪ **Významné akce pořádané v obci**

V obci je uskutečňováno široké spektrum aktivit, jež oživují život v obci a zachovávají stále živé tradice, které jsou právě pro venkov tolik typické a důležité. V obci se uskutečňují pravidelně tyto akce: tříkrálová sbírka, masopust neboli ostatky s tradičním průvodem masek, dětský karneval, pravidelně uskutečňované Posezení u cimbálu, Pochod osvobození, dětský den, Petropavlovské hody s tradiční polní mší svatou, martinský lampionový průvod s programem pro děti, předvánoční setkání u kapličky, přivítání nového roku s ohňostrojem a též vítání občánků či setkání s jubilanty. Pořádané akce se svým zaměřením snaží pokrýt všechny věkové kategorie občanů.

Mimo pravidelné akce jsou zde pořádány také různé příležitostné zábavy v místním kulturním zařízení a na něj přilehlých prostorách a též v areálu koupacího biotopu.

▪ **Informování občanů**

Jako základní zdroj informací ohledně dění v obci občané nejvíce využívají zpravodaj, hlášení rozhlasu a webové stránky. Jako nejkvalitnější zdroj informací je hodnocen zpravodaj, další dva výše uvedené zdroje pak občané uvádějí jako méně kvalitní. Týká se to nejspíše připomínek, které respondenti uváděli v otevřené otázce k fungování veřejné správy. Objevily se informace o špatné slyšitelnosti rozhlasu či o potřebnosti aktualizace webových stránek a nezveřejňování všech informací např. z rozhlasu na webu či Facebooku obce¹¹.

---

¹¹ Dotazníkové šetření, 2022

3. HOSPODÁŘSTVÍ

Ekonomická situace

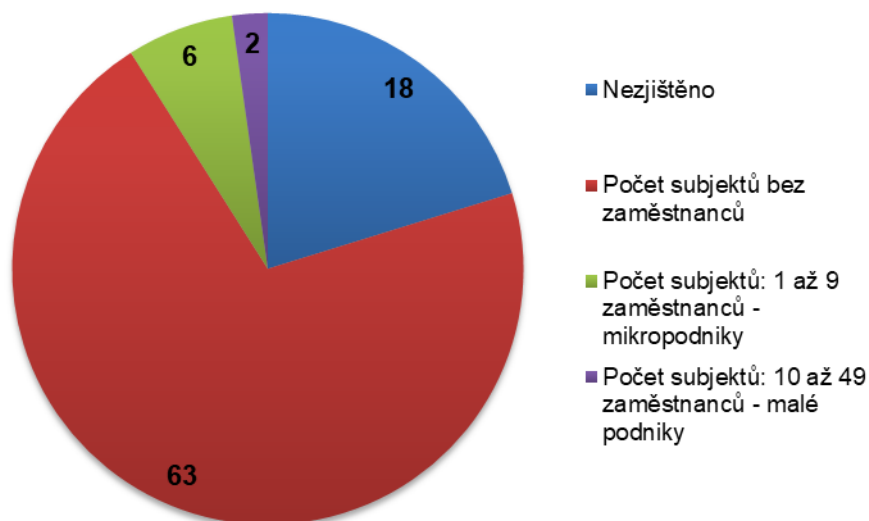
▪ **Struktura podnikatelských subjektů v obci**

V obci působí 63 podnikatelů – fyzických osob bez zaměstnanců, 6 mikropodniků (do 9 zaměstnanců) a 2 malé podniky (do 49 zaměstnanců). Převažuje činnost v průmyslu, stavebnictví, velkoobchodu a maloobchodu a v profesních, vědeckých a technických činnostech. Odvětvovou strukturu znázorňuje následující tabulka.

Tab. 4: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti k 31.12. 2021

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	146	89
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	12	7
B-E Průmysl celkem	31	20
F Stavebnictví	18	13
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	23	10
H Doprava a skladování	4	3
I Ubytování, stravování a pohostinství	4	1
J Informační a komunikační činnosti	3	3
K Peněžnictví a pojišťovnictví	.	.
L Činnosti v oblasti nemovitostí	2	2
M Profesní, vědecké a technické činnosti	18	13
N Administrativní a podpůrné činnosti	1	1
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2	1
P Vzdělávání	2	2
Q Zdravotní a sociální péče	1	1
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	8	7
S Ostatní činnosti	11	3
X nezařazeno	.	.

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ, 2022, dostupné na www.czso.cz

Obr. 5: Počet subjektů se zjištěnou aktivitou podle počtu zaměstnanců

Zdroj: Český statistický úřad, stav k 31. 12. 2021, dostupné na www.czso.cz

▪ Charakteristika klíčových subjektů

V obci působí např. tyto subjekty: garážová vrata Kříž, Bukoma group s.r.o. - vynilové podlahy, stolařství Kaluža Pavel, stolařství Kotvrda Kamil, Velpek, s.r.o. – provádění staveb, zámečnictví ZAKOVO s.r.o., autodoprava NIKA TRANS s.r.o., truhlářství Gabriel, obkladačské práce Terber, topenářské práce AQUA MOTION, výuka jízdy na koních Filip Vladimír, zahradnictví Semrádová ad.

▪ Komerční služby v obci

Mikropodniky a podnikatelé – fyzické osoby bez zaměstnanců pokrývají část spektra komerčních služeb v rámci obce, více viz následující tabulka.

Tab. 5: Nabídka služeb v obci Kovalovice v roce 2022

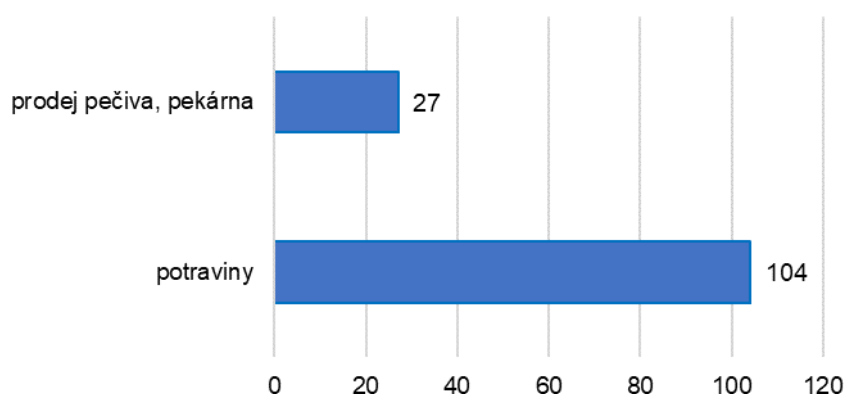
	Stolařství, truhlářství	Instalatér, topenář	Malíř, natěrač	Stavební řemesla	Zámečnictví, kovářství	Krejčí, švadlena	Kadeřnictví, kosmetika	Opravy motor. vozidel	Masáže	Potravin / smíšené zboží	Obchodní středisko	Pošta	Restaurace	Pohostinství (bez stravování)
OBEC														
Kovalovice	4	1	-	2	1	-	3	1	-	-	-	-	2	-

Zdroj: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, doplnění 2022; *údaje nejsou dostupné – města nad. 5 tis. obyv., kde se již předpokládá výskyt všech služeb (a je obtížné je spočítat) v dotazníku nevyplňovala.

▪ Chybějící komerční služby

Dle dotazníkového šetření Jihomoravského kraje, které probíhalo v roce 2013, vyplynulo, že obslužnost službami je v obci dostačující. Služby, které nejsou v obci dostupné, zajišťují převážně nedaleké Pozořice. Za specializovanými prodejny, bankovními a jinými komerčními službami se tedy obyvatelé obce vydávají především do Pozořic, dále pak do Rousínova, Slavkova či do krajského města Brna. V obci rovněž chybí zastoupení zdravotních a sociálních služeb, za kterými obyvatelé dojíždějí. Běžnou péči praktických lékařů zajišťují Pozořice, za specialisty a na pohotovost obyvatelé dojíždějí Brna – situace je pojednána v samostatných oddílech níže¹².

Dle dotazníkového šetření pro účely tohoto dokumentu se též respondenti měli možnost vyjádřit k chybějícím službám v obci. Občané v obci nejčastěji postrádají nějakou formu obchodu s potravinami nebo alespoň prodej pečiva, jednotkově pak uváděli např. pneuservis, centrum volného času pro děti, kosmetiku, pedikúru, domov pro seniory, jesle, rozšíření MŠ, autoopravnu¹³. Obec uvažuje o zbudování víceúčelové budovy v prostoru vedle obecního úřadu, kde by mohl být obchod a v případě, pokud by se mu nedařilo, tak to nabídnout jako prostor pro služby či podnikatele. Horní patro by pak mohly být byty, ať už startovací nebo sociální a za budovou pak garáž pro uskladnění techniky pro obecní pracovníky.

Obr. 6: Chybějící komerční služby v obci Kovalovice

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2022

¹² Komplexní dotazníkové šetření v obcích Jihomoravského kraje k 31. 12. 2013, dostupné na www.kr-jihomoravsky.cz

¹³ Dotazníkové šetření, 2022

▪ **Podpora podnikání v obci**

Obec na svých stránkách zveřejňuje seznam podnikatelských subjektů, které v obci působí. Podporovat podnikatele se snaží dle svých možností, a to alespoň prvotním oslovením místních podnikatelů v případě potřeby zadání určité obecní zakázky, popř. jejich propagací na svých akcích, kdy mohou subjekty přispět formou sponzorského daru.

V obci se nenacházejí pozemky určené pro podnikání. Obec dle územního plánu z roku 1999 vymezila zónu pro podnikání, která se nachází v jihovýchodní části ve směru na Velešovice, avšak jedná se o zónu umístěnou na soukromých pozemcích.

Občané v dotazníkovém šetření navrhli několik možností, jak by obec mohla podnikatele v podpořit, např. Umístit do zpravodaje či na webové stránky reklamu/inzerce, poskytnutí zvýhodněných pronájmů obecních prostor, využití podnikatelských subjektů při obecních projektech¹⁴.

▪ **Charakter zemědělské výroby**

Na katastru obce Kovalovice obhospodařuje převážnou část pozemků Bonagro a.s. Blažovice, na dalších pozemcích pak hospodaří též samostatně hospodařící zemědělci¹⁵.

▪ **Pozemkové úpravy a strategické dokumenty**

V obci bylo v roce 2014 zažádáno na základě žádosti vlastníků nadpoloviční výměry zemědělské půdy o započítání komplexních pozemkových úprav, které probíhají doposud. Předpokládá se jejich dokončení v roce 2023.

Obec má platný územní plán z roku 1999, v letech 2001, 2004 a 2009 proběhly změny ÚP. Obec chce začít pracovat na novém územním plánu, jehož tvorba je však limitována dokončením KPÚ a tvorbou plánu společných zařízení.

▪ **Atraktivita cestovního ruchu**

Na katastrálním území obce není evidována žádná kulturní památka. Zajímavostí obce jsou historické budovy původní tvrze, pocházející z poloviny šestnáctého století, jež byly postupně rekonstruovány a sloužily jako panský dvůr, obecní škola či hostinec. V současnosti je v objektu umístěna restaurace Na Tvrzi, kulturní zařízení a obecní úřad. Dominantou obce je pak kaple zasvěcená sv. Petru a Pavlu. Na tomto místě stála původně dřevěná, později zděná zvonice, která však kvůli špatnému stavu musela být v letech 2000-2001 zbořena. Kromě kulturních památek a zajímavostí místního charakteru se v obci

---

¹⁴ Dotazníkové šetření, 2022

¹⁵ Spolky a firmy, dostupné na www.kovalovice.cz

nachází také přírodní koupací biotop, který byl vybudován v roce 2007 a slouží v letních měsících místním, ale i přespolním ke sportovně-rekreačnímu vyžití. V areálu bývalého JZD též funguje firma Stáj Filip, která je převážně zaměřena na chov koní a agroturistiku.

V jižní části území se nachází osada Stará pošta, jež má historický význam v návaznosti na bitvu u Slavkova. Je součástí památkové zóny Slavkovského bojiště a na stejnou tematiku zaměřené naučné stezky. V osadě též stojí pravoslavná kaple, tzv. Ruská kaplička. Údajně tuto kapličku nechala v roce 1851 postavit ruská šlechtična na památku padlého ruského důstojníka¹⁶.

- **Stará pošta**

Byla postavena v roce 1785 a jedná se o historicky cennou a významnou památku z období slavkovské bitvy. V této přípravné stanici rakouské pošty měl 28. listopadu 1805 hlavní stan maršál Murat. Téhož dne zde měl poradu se svými maršály císař Napoleon a 2. prosince 1805 zde bylo hlavní stanoviště ruského generála Bagrationa. Po vítězné bitvě císař Napoleon nocoval na Staré poště a 3. prosince 1805 zde přijal rakouského vyslance knížete Liechtensteina, aby dohodli schůzku o uzavření příměří mezi císařem Františkem I. a Napoleonem. Dnes se v těchto místech nalézá restaurační zařízení¹⁷.

- **Naučná stezka Bitva tří císařů**

Významnou turistickou oblastí jižní Moravy je chráněné území slavkovského bojiště, které se rozprostírá na ploše 120 km² mezi městy Brnem a Slavkovem. Naučná stezka slavkovským bojištěm byla vybudována v roce 2003 Obecně prospěšnou společností Mohyla míru-Austerlitz, sdružující obce a města tohoto území. Na trase stezky se nacházejí pozorovací stanoviště, připomínající významná místa tehdejšího bojiště. Připomínají průběh bitvy i tváře vojevůdců, zamýšlí se nad utrpením vojáků obou bojujících stran i obyvatel obcí a měst, které nesly tíhu bojových operací. Součástí této naučné stezky a jedním z 29 zastavení je též kovalovická Stará pošta.

- **Turistická infrastruktura**

Na katastrálním území obce se nachází ubytovací zařízení Stará pošta, jež poskytuje i služby stravovacího charakteru. V obci se pak nachází ještě restaurace Na Tvrzi, která též nabízí možnost stravování a v době letní koupací sezóny je v areálu přírodního koupacího biotopu provozováno na zdejším kiosku občerstvení.

---

¹⁶ Úspěšné projekty zaměřené na obnovu a rozvoj obcí v mikroregionu Roketnice, 2014

¹⁷ Památková zóna slavkovského bojiště, dostupné na www.slapanice.cz

Trh práce**▪ Obyvatelé v aktivním věku**

V Kovalovicích žilo k poslednímu Sčítání lidu, domů a bytů 394 obyvatel v produktivním věku, což činilo 66 % obyvatelstva (k 31. 12. 2021 403 osob v produktivním věku – 60,8 % obyvatelstva)¹⁸.

▪ Ekonomicky aktivní obyvatelstvo

V roce 2011 žilo v obci podle údajů SLDB 288 ekonomicky aktivních obyvatel. Z toho 265 osob bylo zaměstnaných nebo samostatně výdělečně činných, 23 bylo nezaměstnaných. V obci žilo 5 pracujících důchodců a 5 žen na mateřské dovolené. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo obce tvořilo tedy cca 48,2 %, z nichž zaměstnaných bylo 92 % obyvatel. Dle jednotlivých sektorů bylo zaměstnáno v zemědělství 4,9 %, 44,5 % ve stavebnictví a průmyslu, 47,2 % ve službách a 3,4 % nebylo zjištěno¹⁹. Aktuální údaje o ekonomické aktivitě obyvatel, které byly zjišťovány ze SLDB 2021, nebyly doposud vyhodnoceny a zveřejněny.

▪ Podíl nezaměstnaných osob

Aktuální podíl nezaměstnaných osob (dříve míra nezaměstnanosti) v obci je 2,2 % (údaje ze září 2022), což je méně než průměr pro Brno-venkov ve stejném období, který činil 3,0 %. Aktuálně (9/2022) je v obci 9 dosažitelných uchazečů o zaměstnání na 10 volných pracovních míst²⁰. V obci bylo k poslednímu prosinci 2021 zjištěno 5 dlouhodobě nezaměstnaných občanů (tzn. déle než 12 měsíců), jeden uchazeč o zaměstnání z řad absolventů²¹.

Tab. 6: Podíl nezaměstnaných osob v obci v letech 2015-2021

Obec	12/2015	12/2016	12/2017	12/2018	12/2019	12/2020	12/2021
Kovalovice	4,1	4,1	2,2	2,7	2,7	3,2	2,4

Zdroj: Portál MPSV, 2022, dostupné z <https://data.mpsv.cz/>

▪ Vyjížd'ka do zaměstnání

V obci je minimální nabídka pracovních příležitostí. Občané jsou tudíž nuceni za svou práci z obce vyjíždět. Za prací vyjíždělo 60,1 % občanů z celkového počtu ekonomicky aktivních

¹⁸ Veřejná databáze, ČSÚ, 2022, dostupné na www.czso.cz

¹⁹ SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

²⁰ Portál MPSV, 2022, dostupné z <https://data.mpsv.cz/>

²¹ Veřejná databáze, ČSÚ, 2022, dostupné na www.czso.cz

obyvatel, jichž bylo 288, 126 občanů dojíždělo do jiného okresu kraje, převážně do Brna. Cesta do práce ale převážně trvá do 30 minut²².

▪ **Podpora zaměstnanosti**

Obec v minulosti zaměstnávala pracovníky na veřejně prospěšné práce, ale kvůli špatným zkušenostem tuto možnost přestala využívat.

---

4. INFRASTRUKTURA

Technická infrastruktura

▪ **Voda**

V období let 1997-2001 byl v obci zbudován vodovod Kovalovice – Viničné Šumice, jímž došlo k zajištění zásobování obce pitnou vodou. Objekt Stará pošta je napojen na vodovodní řad z obce Holubice²³. V roce 2022 byl v části obce Stará Pošta vybudován skupinový vodovod. Využilo se vodovodního řadu, který vede ze Slavkova na obalovnu Holubice. Vybuďovala se ATS s podzemními nádržemi na vodu a předávacím místem mezi VaK Vyškov a Vodárenskou a.s., vodovodním řadem a několika vodovodními přípojkami. Obec je napojena na stávající skupinový vodovod Mokrá – Sivice – Pozořice. Ze sivického vodojemu se voda dopravuje sítí přes Pozořice do vodojemu v Kovalovicích o objemu 2x150 m³ (max. hladina 320,0 m n. m.). Tento vodojem je řídicím vodojemem pro Kovalovice a pro spodní část Viničných Šumic, kde je první tlakové pásmo. Z tohoto vodojemu je následně voda přečerpávána na vodojem Viničné Šumice o objemu 2x100 m³ (max. hladina 355,0 m n. m.), kterým je zásoben zbytek Viničných Šumic (druhé tlakové pásmo)²⁴.

▪ **Kanalizace**

V obci byla zbudována splašková kanalizace na základě zapojení do projektu „Šlapanicko – Čistá Říčka a Rakovec“. Splaškové vody jsou odváděny splaškovým kanalizačním sběračem na čistírnu odpadních vod v Brně – Modřicích. V obci je zbudována jak gravitační, tak i tlaková stoková síť s odbočkami vedenými pod veřejnou částí komunikace k přípojkám u nemovitostí. Tento projekt byl zbudován za značného přispění fondů EU a SFŽP. V místní části Stará pošta se s vybudováním splaškové kanalizace neuvažuje.

---

²² SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

²³ Vyhláška č. 1/99, O závazných částech územního plánu sídelního útvaru Kovalovice, dostupné na www.kovalovice.cz

²⁴ Změna č. 4 územního plánu sídelního útvaru Kovalovice, 2009

Dle SLDB 2021 bylo na kanalizaci připojeno 150 ze 223 domů, dále mají 4 domy vlastní čističku odpadních vod, 49 domů využívá žumpu či jímku a jeden dům není připojen ani na kanalizaci ani nemá vlastní jímku²⁵.

▪ **Plyn**

Obec je plynofikována, je připojena VTL přípojkou z VTL přípojky pro Pozoříce, jež vstupuje do území na západní straně od obce a je napojena na regulační stanici. Ta je umístěna na jihovýchodním okraji obce. Tato regulační stanice (RS) je společná pro obce Kovalovice a Viničné Šumice, jedná se o RS 1200 m³/hod – VTL/STL. Plynovody v obci jsou středotlaké a nízkotlaké a spadají do správy JMP a.s. Brno. Z regulační stanice je též odveden STL vývod pro areál ZD. Rozvodná síť po obci je nízkotlaká o průměru 80-200 mm²⁶. V místní části Stará pošta se s vybudováním plynofikace neuvažuje.

▪ **Elektřina**

Obec je zásobována z primárního vedení VN 22 kV č. 145 z odbočky Holubice, z níž jsou rozvedeny odbočky 5 trafostanic v obci. V katastru obce se pak nachází 3 transformační stanice sloužící pro distribuci a čtvrtá je umístěna na Staré poště. Obec v minulých letech provedla výměnu osvětlovacích těles z původních sodíkových za LED a v rámci osady Stará pošta provedla zesílení stávajících lamp.

▪ **Telekomunikace a radiokomunikace**

Přes katastrální území obce prochází trasy DK, které jsou ve správě Telefóniky O2 Czech Republic. Jedná se o DK Brno – Hradisko a DK Brno – Vyškov – Olomouc. Též územím prochází trasa optického kabelu.

▪ **Nakládání s odpady**

Svoz odpadů pro obec zajišťuje firma Recovera Využití zdrojů a.s. Nádoby na tříděný odpad jsou rozmístěny po obci na pěti stanovištích, a to před bývalým obchodem s potravinami, před obchodem drogerie Blahová, v částech obce Brnčín, Spojka, Hloušek, na ul. Velešovské a jedno stanoviště se též nachází v místní části Stará pošta u restaurace. Sběr kovového šrotu se provádí jednou ročně a je zajišťován SDH. Nebezpečný odpad mohou občané odevzdávat na sběrném dvoře ve Viničných Šumicích. Je zaveden i systém třídění BRKO (biologicky rozložitelný komunální odpad), jež se provádí do hnědých kontejnerů na

---

²⁵ Veřejná databáze, SLDB 2021, dostupné na <https://vdb.czso.cz/>

²⁶ Změna č. 4 územního plánu sídelního útvaru Kovalovice, 2009

bioodpad, svoz se mění dle potřeby, v sezóně většinou jednou týdně, mimo sezónu dle potřeby na zavolání. Občané mají ještě k využití domácí kompostéry, které obdrželi do užívání z dotace v roce 2015. U kapličky je pak umístěna nádoba na sběr kuchyňského oleje, ta je též v osadě Stará pošta.

Ke sběru hliníku a elektroodpadu slouží občanům provozovna pro sběr a výkup kovů a elektroodpadu firmy Kovošrot Kovalovice Miloš Ftáčnik.

Občané obce mají také možnost využívat sběrný dvůr ve Viničných Šumicích. Mohou zde odevzdávat jak běžný tříděný odpad, tak železo, velkoobjemový odpad, elektrozařízení, bioodpad, nebezpečný odpad, textil či baterie. Otevřen je ve středu v odpoledních hodinách a v sobotu dopoledne. Pro občany s trvalým pobytem ve Viničných Šumicích a Kovalovicích je ukládání odpadu zdarma²⁷. Obec Kovalovice se bude finančně podílet na provozu sběrného dvora, Viničné Šumice nyní vyhodnocují nákladovost provozu, ze kterého se bude odvíjet nastavení výše částky.

Z dotazníkového šetření vyplynul zájem občanů o třídění odpadů, nejvíce se pak v obci vytrídí plasty, sklo, papír, kovy/železo a elektrospotřebiče. Mezi nejméně tříděné složky pak patří hliník a baterie. Občané by v obci uvítali více kontejnerů především na bioodpad a papír, ale i na další složky odpadu, popř. častější svoz tříděných složek odpadu, jelikož z dotazníků vyplynula častá přeplněnost kontejnerů, popř. jejich malá kapacita. Dále občané uváděli chybějící kontejnery na hliník, tuky a také drobný kovový odpad, doplnit po obci odpadkové koše a na kontejnery umístit informace, co do jednotlivých nádob ukládat. Respondenti v rámci dotazníku též odpovídali na dotaz ohledně zájmu o zavedení sběru některých složek odpadu přímo od domu. 37,7 % respondentů by tuto možnost uvítalo, 51,2 % dotazovaných však reagovalo odmítavě²⁸.

Dopravní infrastruktura

▪ Napojení na silniční síť

Katastrálním územím obce procházejí tyto silniční tahy:

- II/430 Brno – Holubice – Vyškov,
- III/3836 Velešovice – Kovalovice – Pozořice,
- III/3838 Kovalovice – Viničné Šumice.

Silnice druhé třídy č. 430 prochází přes jižní část katastru obce, prostřednictvím ní je obec napojena na dálnici D1, a to nejbližší nájezdem v Rousínově, jež je vzdálen 6,5 km od

²⁷ Provoz sběrného dvora ve Viničných Šumicích, 2022, dostupné na <https://www.vinicne-sumice.cz/>

²⁸ Dotazníkové šetření, 2022

Kovalovic, popř. křižovatkou Holubice (7,5 km). Silnice třetích tříd se střetávají na jihozápadě obce, kdy silnice č. 3838 je spojkou se sousední obcí Viničné Šumice a silnice č. 3836 s Pozořicemi a Velešovicemi.

▪ **Napojení na železniční síť**

Přes katastr obce neprochází trať železniční dopravy, v obci tedy není železniční doprava dostupná. Jižně mimo katastrální území obce probíhá jednokolejná elektrizovaná celostátní trať č. 300 Brno – Přerov. Nejbližší železniční stanice se nachází v Rousínově, popř. v Holubicích, stanice v Rousínově je však převážně průjezdní, v Holubicích plně průjezdní. Obyvatelé Rousínova a okolí a Holubic využívají především autobusovou dopravu, využití těchto zastávek by pro České dráhy bylo neekonomické.

▪ **Dopravní zátěž**

Intenzita provozu na silnicích třetí třídy vedoucích přes Kovalovice nebyla dle Ředitelství silnic a dálnic ČR v Celostátním sčítání dopravy (CSD) 2020 měřena. Dle tohoto šetření se dá předpokládat, že se nejedná o nijak frekventované silnice. Na silnici č. II/430 byla naměřena intenzita provozu v rozmezí 5001-7000 vozidel/24 hodin, tato silnice nevede přímo přes obec, ale prochází osadou Stará pošta. Oproti předchozímu dokumentu došlo k navýšení provozu na měřených komunikacích, dle celostátního sčítání provedeného v roce 2010 byl provoz na silnici II/430 3 001 – 5 000 vozidel/24 hodin. Hlukovou zátěží by obec být postižena neměla, hlukové limity jsou překročeny pouze v lokalitě Stará pošta z důvodu blízkosti dálnice D1 a silnice II/430. Přes D1 dle CSD 2020 denně projede kolem 40 001 – 60 000 vozidel/24 hodin²⁹.

---

²⁹ Celostátní sčítání dopravy 2020, ŘSD ČR, dostupné na <https://scitani.rsd.cz/>

Obr. 7: Intenzita silničního provozu v obci Kovalovice dle CSD 2020

Zdroj: https://scitani.rsd.cz/CSD_2020

▪ **Místní komunikace**

Místní komunikace prošly rekonstrukcí po dokončení budování splaškové kanalizace, jež je právě pod nimi vedena. Na ulicích Za dvorem a Za školou proběhla v poslední letech provizorní oprava povrchu. Nový asfalt zde bude řešen až po dokončení výstavby všech rodinných domů, aby nedošlo k jeho likvidaci těžkou technikou ze staveb. Obec má v plánu provést též rozšíření chodníku a sítí na ulici Velešovská, rekonstrukci chodníku u zahradnictví a chystá též opravu schodů a přilehlého chodníku ze Dříně na Brnčín.

Občané kriticky pohlíží na provoz na komunikacích, který je spojen s nedodržováním povolené rychlosti a nebezpečím na silnicích v podobě chybějících dopravně-bezpečnostních prvků. Jako problematická místa na komunikacích dotazovaní uváděli směr Pozoří-Kovalovice, zatáčku pod Brnčínem, ulici Spojka a na druhé straně (drogerie)³⁰.

Údržbu na krajských komunikacích vedoucích přes obec provádí Správa a údržba silnic, na místních komunikacích provádí údržbu obec prostřednictvím pořízené techniky a svých pracovníků, v případě velkého znečištění komunikací si obec objednává odbornou firmu.

▪ **Parkovací místa**

Občané v dotazníkovém šetření poukazovali na problém parkování na chodnících a silnicích, jež brání jak plynulému průjezdu na komunikacích, tak i bezpečnému průchodu chodců, velmi často byla v souvislosti se špatným parkováním uváděna druhá strana či zahradnictví³¹. V Brnčíně byly parkovací stání vybudovány v části Dříně. Dále jsou parkovací

³⁰ Dotazníkové šetření, 2022

³¹ Dotazníkové šetření, 2022

místa kolem obecního úřadu a též u přírodního koupacího biotopu. V obci však již nejsou volné plochy, kde by bylo možné vybudovat další parkovací stání.

▪ **Cyklostezky a turistika v obci**

Přes obec prochází cyklotrasa č. 5136 Pozořice-Velešovice. Trasa vede po silnicích III. třídy a je dlouhá 5,5 km. Přes obec by měla také vést cyklostezka, která bude propojovat obce mikroregionu s Brnem. Mělo by se jednat o druhou etapu cyklostezek na Pozořicku z Tvarožné do Kovalovic, jehož realizátorem je DSO Šlapanicko, kterého jsou Kovalovice členem.

V plánu je také zbudování komunikace vedoucí přes sad až do Viničných Šumic. Tuto cyklostezku plánují obce Viničné Šumice a Kovalovice postavit ze svého, jelikož kvůli nevhodné sklonitosti terénu ji nelze financovat prostřednictvím projektů DSO Šlapanicko. S výstavbou se čeká na dokončení komplexních pozemkových úprav obce Kovalovice.

Kovalovice též spadají do tzv. Brněnské vinařské oblasti, a to díky staré tradici pěstování vinné révy v okolí Brna³².

Dopravní obslužnost

▪ **Zapojení do IDS**

V obci funguje IDS JMK, obec jako taková je obsluhována autobusovou linkou č. 702 Viničné Šumice – Pozořice – Brno, osada Kovalovice – Stará pošta též linkou č. 602 Bučovice – Letonice – Podbřežice – Komořany – Rousínov – Velešovice – Brno. V obci se nachází tři autobusové zastávky, a to Kovalovice, Dražka, Kovalovice, Obecní úřad a Kovalovice, na kopci a mimo obec pak zastávka Kovalovice, Stará pošta. Obec si připlácí za nadstandard v podobě nočních spojů.

▪ **Dostupnost spádových sídel a krajského města**

Za spádová sídla lze považovat Pozořice, Šlapanice, Brno, kam občané dojíždějí za prací, službami i zdravotní péčí. Méně pak dojíždějí do měst vyšovského okresu jako je Rousínov nebo Vyškov.

Spojení do Brna je dobré, linku obsluhuje 42 spojů ve všední den a 18 o víkendu, v pracovní dny jsou všechny spoje bezbariérové, o víkendech pak žádný z nich. Cesta do Brna veřejnou dopravou trvá zhruba 40 minut.

---

³² Cyklotrasy, dostupné na cyklotrasy.cz

Dostupnost Pozořic je stejná jako dostupnost Brna, obě destinace obsluhuje stejná autobusová linka, a to linka 702. Cesta do Pozořic trvá do 10 minut.

Dostupnost do Šlapanic je též realizována linkou 702 na stejné trase, je však nezbytný přestup na zastávce Šlapanice, Bedřichovice a cesta do centra Šlapanic tak trvá průměrně do 35 minut³³.

Spojení do Brna je doplněno také zastávkou Kovalovice, Stará pošta, která je na znamení. Obsluhována je linkou 602 Bučovice – Brno. Ve všední dny z ní odjíždí 15 spojů směr Šlapanice, Bedřichovice a dále do Brna, z nichž 10 spojů je bezbariérových. O víkendech obsluhuje tuto trasu 17 spojů, z nichž 13 je bezbariérových.

Směr na Vyškov je též zajišťován ze zastávky Kovalovice, Stará pošta linkou 602, kdy je však třeba přestupovat v blízkém Rousínově. Přímo z centra obce žádný spoj do Rousínova či Vyškova neodjíždí.

▪ **Chybějící spoje**

Z dotazníkového šetření vyplynulo jen pár připomínek, které se týkaly chybějícího spojení z obce právě do měst vyškovského okresu jako je Rousínov a Vyškov. Většina respondentů je však s veřejnou autobusovou dopravou spokojena (87,4 %)³⁴.

---

5. VYBAVENOST

Bydlení

Na základě zjištěných údajů ze Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 bylo v obci celkem 203 domů, z nichž 202 bylo rodinných, a jeden patřil do kategorie ostatní budovy. 176 domů bylo trvale obydleno, což činí 86,7 % domů v obci, zbytek (27) není trvale obydlen, 16 trvale neobydlených domů (7,9 % z celkového počtu domů) sloužilo k rekreaci. V domech bylo celkem 255 bytů. Na katastrálním území obce se nenacházejí rekreační chaty. Dle SLDB 2021 bylo v obci celkem 224 domů, z nichž 223 domů bylo rodinných a nachází se zde též jeden bytový dům. Z hlediska obydlenosti bylo trvale obydlených 197 rodinných domů a jeden bytový dům, zbývajících 26 rodinných domů bylo trvale neobydlených³⁵.

V období 2000-2021 bylo v obci dokončeno celkem 42 bytů v rodinných domech (viz následující graf). Největší výstavba v obci probíhala po druhé světové válce, kdy bylo postaveno mezi lety 1946 a 1970 celkem 45 domů. Další velkou výstavbu pak

---

³³ Spojení, dostupné na <https://idos.idnes.cz/>

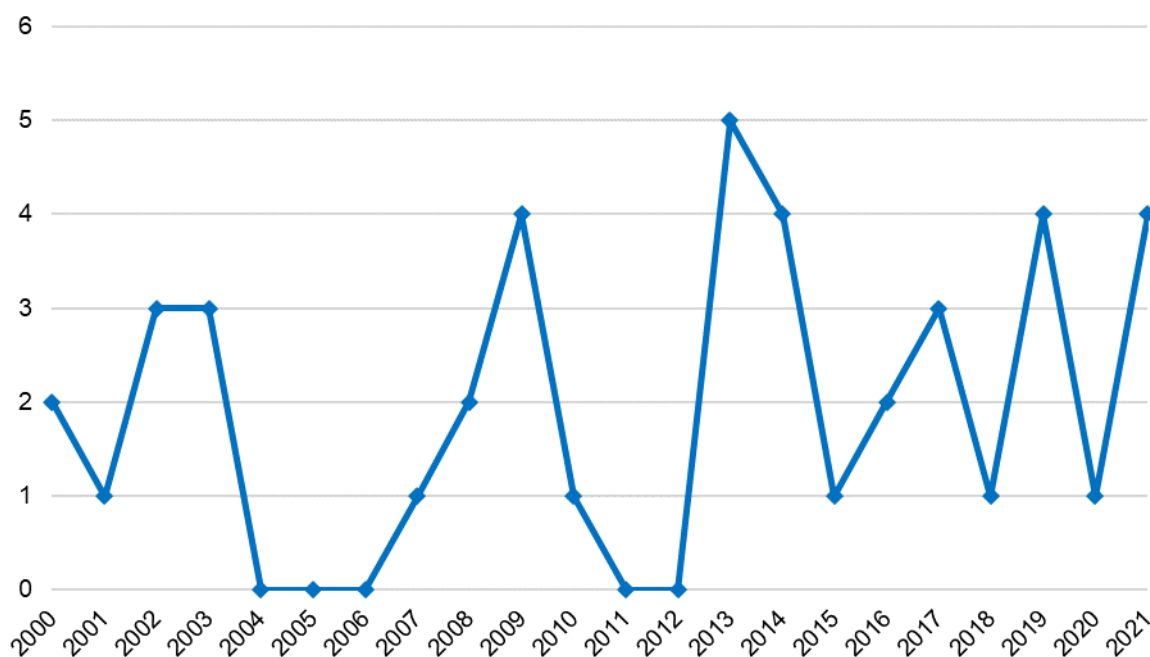
³⁴ Dotazníkové šetření, 2022

³⁵ Veřejná databáze, SLDB 2021, ČSÚ, dostupné na <https://vdb.czso.cz/>

zaznamenáváme v obci od začátku 21. století, kdy mezi lety 2001-2010 bylo postaveno celkem 33 domů a v období 2011-2020 pak dalších 34 domů³⁶. Měsíčně se objeví kolem 20 zájemců o bydlení v obci.

▪ **Struktura sídla**

Struktura sídla se odvíjí od jejího umístění v terénu. Obec leží v mělkém údolí Kovalovického potoka, jež protéká od západu k východu obcí. Náves je tvořena zástavbou po obou březích potoka ve směru východ – západ. Západní část zástavby od návsi se rozrůstala podél silnice třetí třídy č. 3836 do svahu směrem k Pozořicím. Výstavba na východním okraji obestavuje silnice třetí třídy jak k Viničným Šumicím (silnice č. 3838), tak směrem k Velešovicím (silnice č. 3836). Typická venkovská zástavba je tvořena převážně přízemními domy se sedlovými střechami, novější je již podkrovní výstavba či s nástavbou na dvě podlaží, kdy se jedná spíše již o příměstskou zástavbu³⁷.

Obr. 8: Dokončené byty v rodinných domech v období 2000-2021

Zdroj: Český statistický úřad, 2022, https://www.czso.cz/csu/xb/bytova_vystavba_v_obcich_jihomoravskeho_kraje

▪ **Podpora bytové výstavby**

Obec nevlastní žádné stavební pozemky. Volné pozemky jsou výhradně již ve vlastnictví soukromých osob. V rámci výstavby 8 RD v lokalitě Louky (vedle bývalého areálu družstva), zbývá dokončit veřejné osvětlení. V zemi jsou položeny chráničky a uzemnění, musí se

³⁶ Veřejná databáze, 2022, dostupné na <https://vdb.czso.cz/>

³⁷ Územní plán sídelního útvaru Kovalovice, 1999

protáhnout el. kabel a postavit sloupy se světly³⁸. Obec se doposud snažila v rámci svých finančních možností podporovat novou výstavbu budováním páteřních větví inženýrských sítí, bohužel s ohledem na nákladnost takovýchto akcí, to s velkou pravděpodobností půjde za stavebníky či developery.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že více než polovina respondentů (55,8 %) územní plán obce vůbec nezná. Na dotaz podpory další výstavby se jich nejvíce (56,3 %) přiklání k variantě využití volných ploch a nevyužitých objektů ve stávající zástavbě³⁹.

▪ **Sociální bydlení**

Obec vlastní dům č. 9, kde je jedna bytová jednotka, jež je pronajímána jako sociální byt místním občanům, kteří se ocitli v nouzi, popř. jako startovací bydlení pro mladé rodiny, než si postaví rodinný dům.

Do budoucna je uvažováno, že se stávající prostory s pronajímaným bytem zbourají a na jejich místě se zbuduje startovací bydlení či bydlení pro seniory.

Školství a vzdělávání

▪ **Mateřská škola**

V obci se nachází pouze mateřská škola, jejímž zřizovatelem je obec Kovalovice. Do základní školy děti z Kovalovic dojíždějí do neúplné základní školy do blízkých Viničných Šumic, kde je 1. až 5. třída a pak pokračují do Pozořic.

Mateřská škola se nachází na návsi obce hned vedle objektu restaurace Na Tvrzi a obecního úřadu. Školka má vlastní jídelnu s maximální kapacitou 83 strávníků. Výchovně vzdělávací činnost probíhá ve třech třídách, a to ve třídě Ježečků, Berušek a Žabiček. Třída Berušek je zaměřena na logopedickou prevenci a intervenci. Celková kapacita mateřské školy činí maximálně 55 dětí. Každá třída má svou hernu, šatnu, sociální zařízení a prostor pro odpočinek. Provozní doba školky je od 6:30-16:30. V průběhu celého pobytu dětí ve školce se prolínají didakticky cílené činnosti, jež jsou řízeny pedagogem, se spontánní hrou a pohybovými aktivitami. Dle počasí chodí děti min. na dvě hodiny v průběhu celého pobytu ve školce ven, a to buď na procházky, nebo si hrají na školní zahradě. Ve školce je zaměstnáno osm pedagogických pracovníků a 4 nepedagogičtí pracovníci⁴⁰.

³⁸ Kovalovický zpravodaj, 2/2022, dostupné na <https://www.kovalovice.cz/>

³⁹ Dotazníkové šetření, 2022

⁴⁰ MŠ Kovalovice, dostupné na ms-kovalovice.webnode.cz

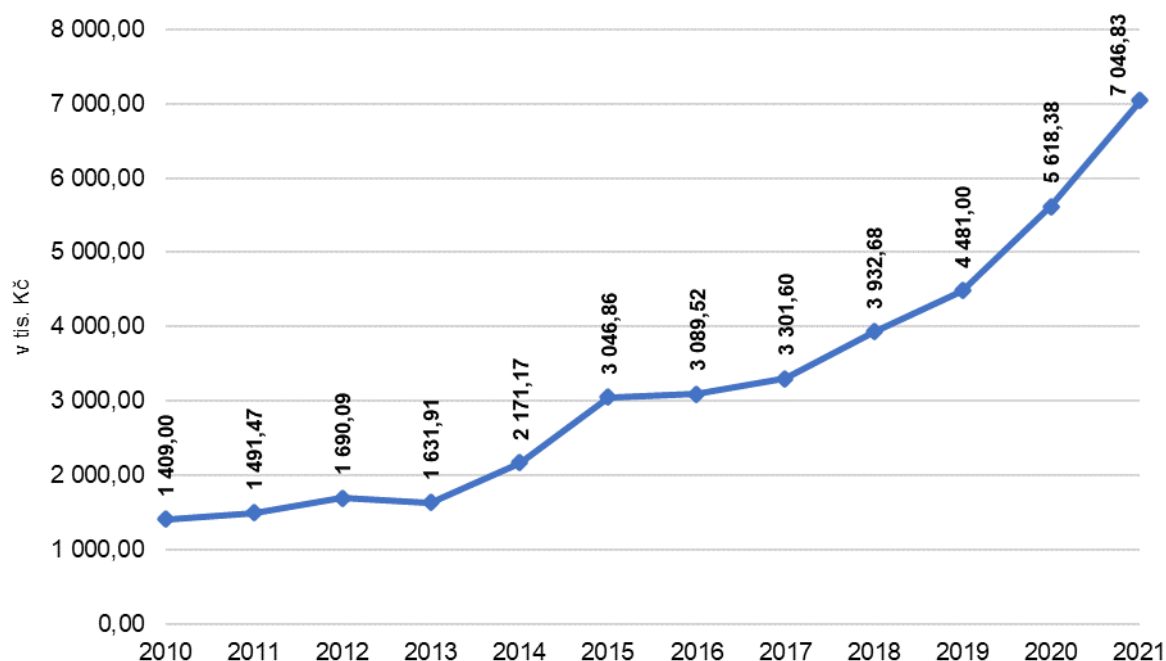
▪ **Aktivity MŠ**

Kromě celkového zaměření jsou ve školce uskutečňovány v průběhu roku různé aktivity, jako jsou besídky, divadla, exkurze, výlety, různé tvořivé dílny, mikulášská nadílka, pečení vánočního cukroví, vánoční jarmark, karneval, plavání, olympiády, čarodějnický rej ad.

Děti mohou ve školním roce 2022/2023 navštěvovat doplňkové činnosti jako je keramika, muzikantík, hopsálek či edukačně-stimulační skupinky.

Školka spolupracuje s dalšími školami v okolí jako je ZŠ a MŠ Viničné Šumice a ZŠ a MŠ Pozoříce.

Ve školním roce 2014-2015 mateřská školka prošla celkovou rekonstrukcí. V roce 2021/2022 byla revitalizována zahrada školky. V roce 2022 pak došlo k realizaci oprav hygienického zázemí MŠ a modernizace zařízení kuchyně. Uvažováno je do budoucna též s komplexní revitalizací kuchyně nejen pouze s modernizací vybavení.

Obr. 9: Náklady na provoz MŠ v období 2010-2021 (v tis. Kč)

Zdroj: <https://monitor.statnipokladna.cz/>

▪ **Spokojenost občanů**

Většina respondentů na otázku spokojenosti odpovídala nejčastěji, že nevědí (nemají vlastní zkušenost, děti v příslušném věku, atp.). Z grafického znázornění však vyplynulo, že jsou občané s činností všech tří institucí relativně spokojeni (základní škola, kam děti docházejí, je buďto ve Viničných Šumicích, nebo úplně v Pozořicích). V otevřené otázce se pak objevilo pár názorů týkajících se nedostatečné kapacity MŠ, jedna poznámka k chybějícímu přístřešku na zastávce směr Viničné Šumice, kdy se děti za deště nemají kam schovat, dále

dvě připomínky k personálu školky⁴¹. Připomínka k přístřešku zastávky je spíše na dotaz na obec Viničné Šumice, jelikož tato zastávka leží již na jejím katastru.

▪ **Vyjížd'ka žáků do škol**

Do škol mimo obec vyjíždělo dle SLDB 2011 denně 68 žáků a studentů, jedná se jak o vyjížd'ku do základních škol, které jsou ve Viničných Šumicích a Pozořicích, tak i o žáky a studenty dojíždějících do základních, středních a vysokých škol v krajském městě⁴².

Zdravotnictví

V obci nejsou poskytovány ani základní lékařské služby, do obce žádný lékař nedojíždí. Obyvatelé za lékařskými službami vyjíždějí většinou na zdravotní středisko do nedalekých Pozořic, kdy cesta veřejnou dopravou trvá do 10 minut. Jsou zde tři ordinace praktických lékařů, jeden dětský lékař, gynekologická ambulance, interní ambulance a zubařské ordinace. V budově zdravotního střediska se nachází i rehabilitační středisko, v městysi funguje lékárna⁴³. Za specializovanými ordinacemi či na pohotovost dojíždějí občané do Brna⁴⁴.

V září 2022 zahájila svoji činnost v regionu nová agentura domácí péče s názvem Sestry, která nabízí poskytování odborných zdravotnických činností sester v domácím prostředí, jež byly předepsány lékařem. Agentura též připravuje poskytovat poradenské služby pro pečující osoby⁴⁵.

▪ **Dostupnost zdravotnických zařízení**

Obyvatelé Kovalovic dojíždějí do Brna do ordinací specialistů, případně na pohotovost. O víkendu je v provozu LSPP v Brně. Pohotovostní službu pro dospělé zajišťuje Úrazová nemocnice Brno, Ponávka 6, pohotovostní službu pro děti zajišťuje FN Brno, Černopolní 9.

---

⁴¹ Dotazníkové šetření, 2022

⁴² Veřejná databáze, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

⁴³ Zdravotnictví, dostupné na www.pozorice.cz

⁴⁴ Zdravotní středisko Pozořice, dostupné na www.vinicne-sumice.cz

⁴⁵ Kovalovický zpravodaj 2/2022, dostupné <https://www.kovalovice.cz/>

Tab. 7: Pohotovostní služba a její provoz

Zdravotnické zařízení	Kontakt	Ordinační hodiny	
LSPP Úrazová nemocnice Brno	Ponávka 6, Brno	všední dny	17:00-7:00
	tel. 545 538 538	víkendy, svátky	nepřetržitě
Ohledání zemřelých - Úrazová nemocnice Brno	Ponávka 6, Brno	všední dny	17:00-7:00
	tel. 545 538 416	víkendy, svátky	nepřetržitě
Zubní pohotovost	Ponávka 6, Brno	všední dny	18:00-24:00
	tel. 545 538 421	víkendy, svátky	08:00-20:00
Dětská pohotovost	Černopolní 9, Brno	všední dny	15:30-7:00
	tel. 532 234 935	víkendy, svátky	nepřetržitě
Lékařská pohotovostní služba	Bašty 413/2, Brno	všední dny	nepřetržitě
	tel. 545 213 531	víkendy, svátky	nepřetržitě

Zdroj: Lékařská služba první pomoci v roce 2021

▪ IZS

Obec je zapojena do integrovaného záchranného systému, sanitky vyjíždějí podle potřeby z nevhodnější stanice podle vzdálenosti a vytíženosti.

▪ Spokojenost občanů

Spokojenost s poskytovanými zdravotními službami, které občané mohou využívat v nedalekých Pozořicích, uvedlo dle grafického znázornění níže 74,4 % dotazovaných. V písemném vyjádření se však objevila především kritika na nekompetentnost a neodbornost praktických lékařů, střídání dětských lékařů, v důsledku kapacity nepřibírání nových pacientů. Objevila se naopak pochvala místní rehabilitace⁴⁶.

Sociální péče

▪ Komunitní plánování sociálních služeb

Obec je zapojena do komunitního plánování prostřednictvím ORP Šlapanice, sociální služby a poradny jsou dostupné převážně ve Šlapanicích. Povědomí o komunitním plánování a sociálních službách jako takových je poměrně nízké, je proto žádoucí zajišťovat dostatečnou informovanost občanů o této oblasti, ať už prostřednictvím letáčků nebo obecních webových stránek.

▪ Sociální služby v obci

Sociální služby v obci se zaměřují především na služby poskytované seniorům, terénní pečovatelské a odlehčovací služby, které si uživatelé vyřizují individuálně podle kapacity

⁴⁶ Dotazníkové šetření, 2022

poskytovatelů těchto služeb. Role obce v otázce sociálních služeb tohoto typu je především propagační a informační. Obec se o využívání služeb dozvídá až na základě žádostí organizací o samotné příspěvky.

▪ **Pobyťová zařízení sociálních služeb**

Obec Kovalovice neprovozuje žádné pobyťové zařízení sociální péče, nejbližší pobyťové služby sociální péče mohou obyvatelé Kovalovic využívat prostřednictvím Domova s pečovatelskou službou na Holubické v Pozořicích, který byl otevřen v roce 2004. Jde o bytový fond 17 bytů s možností pečovatelské služby, z toho 3 byty jsou bezbariérové. Protože poptávka po ubytování v DPS převyšuje nabídku, mohou občané požádat o zařazení do pořadníku, nebo využívat služby Domova s pečovatelskou službou ve Šlapanicích (kapacita 41 lůžek), Domova pro seniory v Sokolnicích (kapacita 120 lůžek) a v Brně na Holásecké (kapacita 105 lůžek). Úhrnná kapacita těchto zařízení však nedostačuje pro SO ORP Šlapanice.

Na otázku, zda by dotazovaní souhlasili s výstavbou zařízení pro seniory, odpovídali občané většinou kladně (74,4 %). Upřednostňovali by zařízení především pro místní občany. Aktuálně by takovéto zařízení využilo celkem 27 dotazovaných. V dotazníkovém šetření občané nejčastěji uváděli, že nevědí o možných sociálních službách (49,9 %) nebo se k této otázce nevyjadřovali (32,6 %), pokud však již tyto služby využívají, jsou s nimi převážně spokojeni (15,8 % spokojeno/spíše spokojeno, 2,3 % nespokojeno/spíše nespokojeno)⁴⁷.

Kultura

Místní knihovna v Kovalovicích funguje již od roku 1976. Je otevřena každou středu od 17:00-19:00 a sídlí v nově zrekonstruovaných prostorách budovy obecního úřadu. Jsou zde poskytovány výpůjční služby knih, časopisů a stolních her a občané mají možnost využít přístupu na internet či nahlédnout do záznamů z obecní kroniky⁴⁸.

Kulturní zařízení se sálem s kapacitou 200 osob je umístěno ve středu obce v budově obecního úřadu, je vybaveno jevištěm, bufetem a šatnou. Sál je propojen přímo s restauračním zařízením. U sálu se pak nachází víceúčelový areál, kde jsou konány hodové zábavy a společenské akce. Součástí areálu je i dětské hřiště. Obec zde v posledních letech vybudovala taneční parket, jež slouží právě k pořádání hodových zábav a společenských

⁴⁷ Dotazníkové šetření, 2022

⁴⁸ Obecní knihovna v Kovalovicích, dostupné na [https://knihovnakovalovice.webk.cz./](https://knihovnakovalovice.webk.cz/)

akcí, pořídila zásobovací rampu a kulturní sál vybavila projektorem, plátnem, závěsy, pódiem, oponou.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že jsou občané s kulturně-společenským vyžitím relativně spokojeni. Co se týče kulturních zařízení, objevila se jedna připomínka týkající se nově zrekonstruovaného placu a potřeby rekonstrukce záchodů na place. Dále by si dotazovaní přáli rozšířit nabídku kulturních akcí a též se objevily 2 požadavky na letní kino či rozšíření nabídky zájmových kroužků pro děti i dospělé. U otázky na knihovnu byla nejčastější odpovědí odpověď nevím, ze které se dá předpokládat, že necelá polovina respondentů (48,4 %) služeb knihovny nevyužívá⁴⁹.

▪ **Kulturní aktivity a památky**

Přehled pořádaných kulturních aktivit, které se v obci během roku uskuteční, byl jmenován již v kapitole Spolková a informační činnost. Výčet místních památek je též jmenován v kapitole Ekonomická situace v odstavci Atraktivita cestovního ruchu. Nemovité kulturní památky se v obci nenacházejí, je nutné se zasadit o zachování tradičního rázu zástavby tak, aby byl dodržen jednopodlažní, max. dvoupodlažní typ zástavby s využitím klasických materiálů.

Sport a volnočasové aktivity

V obci se nachází jedno celoročně přístupné dětské hřiště, které je na prostranství u obecního úřadu. V sezóně jsou pak přístupné ještě herní prvky v areálu koupacího biotopu. V dotazníkovém šetření se vyskytlo pár připomínek právě k nepřístupnosti dětského hřiště u biotopu mimo sezónu, dále navrhovali rozšíření hřišť o hřiště pro starší děti (workout, pumptrack, disk golf či horolezecký panel), objevilo se pár připomínek k rozšíření sportovních aktivit a kroužků pro děti⁵⁰.

Ve sportovním areálu na severozápadě obce je hřiště na malou kopanou, kurty na tenis a nohejbal a budova Sokolovny ve vlastnictví obce, která je již z velké většiny opravena, chybí provést rekonstrukci hygienického zázemí, udělat novou fasádu a vyměnit vstupní dveře. Vedle toho začíná areál přírodního koupacího biotopu, kde se dále nachází kiosek a hřiště na beach volejbal. Nad obcí směrem k lesu „Rékovi“ se pak nachází rybník Potočiny, který je však v majetku soukromého subjektu.

Obec získala dotaci na oplocení a osvětlení nově postaveného multifunkčního hřiště. Po dokončení je uvažováno o zakoupení mobilního oplocení pro potřeby celoročního

⁴⁹ Dotazníkové šetření, 2022

⁵⁰ Dotazníkové šetření, 2022

zpřístupnění hřiště umístěného na pozemku biotopu tak, aby byl zamezen přístup k vodě. V úvahách obce je též vybudování workoutového hřiště, které by mohlo být umístěno u plochy s antukovým kurtem či zbudování kuželkové dráhy v areálu biotopu. V rámci rozvoje dalšího sportovního a kulturního zázemí bude také v následujících letech zbudováno zastřešené pódium u hřiště a uskutečněno zpevnění obslužné komunikace mezi Sokolovnou a hřištěm.

Obec si v rámci žádosti o dotaci na oplocení a osvětlení multifunkčního hřiště nechala zpracovat Plán rozvoje sportu na roky 2021-2026.

Vedle biotopu již na katastru Viničných Šumic by mělo v následujících letech vyrůst lanové centrum, které bude v majetku soukromého subjektu. Obec chce po vlastníkově zpevnění příjezdové cesty a budoucího parkování.

---

6. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Stav životního prostředí

▪ **Půdní fond**

Na katastrálním území obce převažuje zemědělská půda, z níž 85 % území tvoří půda orná. V území převažuje půdní typ černozemě, a tedy velmi kvalitní půdy. Dále jsou na katastru obce zastoupeny též v malém měřítku zahrady (26,5 ha) a ovocné sady (35 ha), které však patří mezi stabilní složky v území. Půdní fond je ohrožen jak vodní, tak větrnou erozí, a to v důsledku velkoplošně obhospodařovaných ploch. Tyto procesy mají vliv na snižování úrodnosti půd. Vodní eroze se projevuje především na sklonitých pozemcích a dlouhých svazích, kde nejsou dodržovány správné postupy obdělávání půdy. Jedná se především o jižní část katastrálního území. Stejně tak je jižní část ohrožena i větrnou erozí v důsledku otevřeného terénu s nízkým procentem rozptýlené zeleně. Obec je též ohrožována záplavami v důsledku přívalových dešťů. Územní plán proto navrhuje se při řešení protierozní ochrany a ochrany intravilánu proti přívalovým vodám zaměřit na rozšíření ploch drobné držby a zatravnění pozemků s ornou půdou a výsadbu v lokalitě Pastvisko a severně v areálu sadů pak provést částečné zatravnění meziřadí a výsadbu lesních porostů. Další možné prvky protierozní ochrany půdy jsou pak uvedeny v územním plánu obce⁵¹. Předpokládá se, že další protierozní prvky budou navrženy v rámci komplexních pozemkových úprav. Koeficient ekologické stability je velmi nízký, jedná se o území

---

⁵¹ Vyhláška č. 1/99, O závazných částech územního plánu sídelního útvaru Kovalovice, dostupné na www.kovalovice.cz

nadprůměrně využívané, se zřetelným narušením přírodních struktur, kdy základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy⁵².

Tab. 8: Druhy pozemků a KES

			Kovalovice (okres Brno-venkov)
plocha území (ha)	Zemědělská půda	celkem	433,7
		Orná půda	368,9
		Chmelnice	-
		Vinice	-
		Zahrada	26,5
		Ovocný sad	34,8
		Trvalý travní porost	3,5
	Nezemědělská půda	celkem	37,6
		Lesní pozemek	0,3
		Vodní plocha	1,2
		Zastavěná plocha a nádvoří	12,6
		Ostatní plocha	23,5
Koeficient ekologické stability (KES)			0,2

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ, 2022, dostupné na <https://vldb.czso.cz/>

▪ Kvalita ovzduší

Vliv na kvalitu ovzduší na území obce má provětrávání území, které ovlivňuje rozptyl emisí z lokálních zdrojů. Při převažujících směrech větrů jsou rozptylové podmínky vcelku dobré, při jiných jsou zhoršené, a to kvůli údolní poloze obce. V obci se nevyskytuje žádný stacionární zdroj emisí, jelikož plynofikací byl odstraněn hlavní zdroj znečištění pocházející ze spalování v lokálních topeništích na tuhá paliva. Občané však i přes to poukazovali v dotazníkovém šetření právě na problematiku pálení odpadů v místních topeništích. Tento problém se v obci vyskytuje převážně v zimních měsících. Více než na pálení si však dotazovaní stěžovali na silný a nepříjemný zápach, jež pochází ze zemědělského družstva ve Viničných Šumicích⁵³. Obec se tuto situaci snaží řešit dlouhodobě a předejít tak možnému opakování, byť řešení situace není jednoduché. Jako další zdroje znečištění působí v území silniční doprava, prašnost vozovek a též větrná eroze. Je třeba se zaměřit na pravidelnou údržbu a čištění vozovek a též provádění protierozních opatření a výsadeb.

Ovzduší je významně ovlivňováno výsadbou zeleně. V intravilánu sídla je tvořena převážně pásem zeleně podél potoka, u kterého je třeba provádět průběžnou obnovu a též zelení v prostorách předzahrádek. Je třeba se však zaměřit na další výsadbu, a to speciálně

⁵² Michal, 1985

⁵³ Dotazníkové šetření, 2022

výsadbu stromořadí, izolační zeleně, u parkové zeleně ve středu obce počítat s neustálou péčí a úpravou a v případě krajinné zeleně provádět výsadbu přirozených druhů dřevin a keřových porostů⁵⁴. V roce 2022 např. získala obec dotaci na výsadbu stromů v lokalitě Skalky, bude zde vysázeno 80 ovocných stromů⁵⁵.

▪ **Kvalita vody**

Občané před zavedením vodovodu v obci využívali jako zdroj pitné vody své vlastní studny na pozemcích. V dnešní době jsou již tyto studny používány spíše jako zdroj užitkové vody pro zalévání zahrad ad.

Na katastru obce se nenachází žádný významný vodní zdroj, nad obcí je pouze zavlažovací nádrž Potočiny, jež spadá částečně do katastru Kovalovic a částečně do Viničných Šumic. Nyní je v majetku soukromého subjektu, avšak obec ve spolupráci s Viničnými Šumicemi a rybáři by ji rádi odkoupili nazpět. Přes obec pak protéká Kovalovický potok, jež patří pod Lesy ČR. Nyní se na korytu chystají opravy opěrných zdí, koryta a mostů.

Občané si v dotazníkovém šetření stěžovali na špatný stav potoka, kdy je potřeba jej vyčistit od nánosů bahna a naplavenin a opravit opěrné zdi, dále navrhovali kolem potoka umístit lavičky, které by sloužily k oddychu občanů při procházkách⁵⁶.

▪ **Ohrožení hlukem a znečištěním**

Celostátní sčítání dopravy Ředitelství silnic a dálnic nebylo na silnicích třetí třídy procházejících přes obec provedeno, z čehož lze předpokládat, že je frekvence průjezdu dopravy na komunikacích nízká a nehrozí významné ohrožení hlukovou zátěží. Intenzita hluku by neměla přesahovat hygienicky přípustné limity. Občané však v dotazníkovém šetření hovoří spíše o opaku, kdy poukazují na nebezpečí na silnicích, které vnímají v důsledku nedodržování povolené rychlosti projíždějících automobilů. Na hluk poukazovali především ve spojitosti s nízkým průletem sportovních letadel nad obcí a též v souvislosti s provozem na pozemních komunikacích⁵⁷. Při KPÚ jsou plánovány protihluková a protiprachová opatření jako je výsadba alejí a větrolamů, jež však poslouží proti automobilové dopravě a nikoli letecké. Hlukem a provozem je pak ovlivněna osada Stará pošta, přes níž přímo prochází silnice II/430 s naměřenou intenzitou 5 001 – 7 000 vozidel/24 hodin a nedaleko též dálnice D1, přes kterou denně projede 40 001 – 60 000 vozidel.

---

⁵⁴ Vyhláška č. 1/99, O závazných částech územního plánu sídelního útvaru Kovalovice, dostupné na www.kovalovice.cz

⁵⁵ Kovalovický zpravodaj 1/2022, dostupný na <https://www.kovalovice.cz/>

⁵⁶ Dotazníkové šetření, 2022

⁵⁷ Dotazníkové šetření, 2022

Obec nevnímá závažné problémy týkající se znečištění určitých složek ŽP.

▪ **Brownfields**

Obec na svém katastrálním území neeviduje žádný brownfield ani významnou lokalitu s ekologickou zátěží.

Ochrana životního prostředí

Na území katastru obce Kovalovice není stanoveno žádné zvláště chráněné území. Pozornost si však zaslouží tzv. ekologicky významné krajinné segmenty (EVKS), u nichž je nutno udržovat, případně zvyšovat jejich ekostabilizační působení na okolní krajinu, tak aby bylo možné minimalizovat působící negativní vlivy. Na území se nachází dvě tyto lokality, a to Nad křížem a Pastvisko, které také tvoří kostru ekologické stability. Obec již v lokalitě Pastvisko provedla několik výsadeb, v dalších etapách hodlá nadále pokračovat po dokončení komplexních pozemkových úprav. Návrh lokálního ÚSES počítá se dvěma větvemi lokálních biokoridorů⁵⁸. Přes území prochází též trasa nadregionálního biokoridoru⁵⁹. Nejsou známy střety rozvojových záměrů obce s ochranou přírody.

---

7. SPRÁVA OBCE

Obecní úřad a kompetence obce

Obec spadá pod SO ORP Šlapanice. V obci není matrika, obec spadá pod matriku v Pozořicích a stejně tak i pod stavební úřad. Obecní úřad poskytuje služby Czechpoint, vidimace a legalizace. Úřad nevykonává žádné činnosti pro jiné obce.

Obec je zřizovatelem MŠ Kovalovice, JSDH Kovalovice, v obci je uvolněný starosta a neuvolněný místostarosta.

Na obecním úřadě jsou zaměstnání vedle pana starosty ještě další tři pracovníky obecního úřadu – účetní, administrativní pracovnice, stálý obecní pracovník. Dále obec příležitostně využívá v sezóně pracovníky na DPP na provoz a údržbu biotopu.

Obec nevyužívá pracovníky na veřejně prospěšné práce.

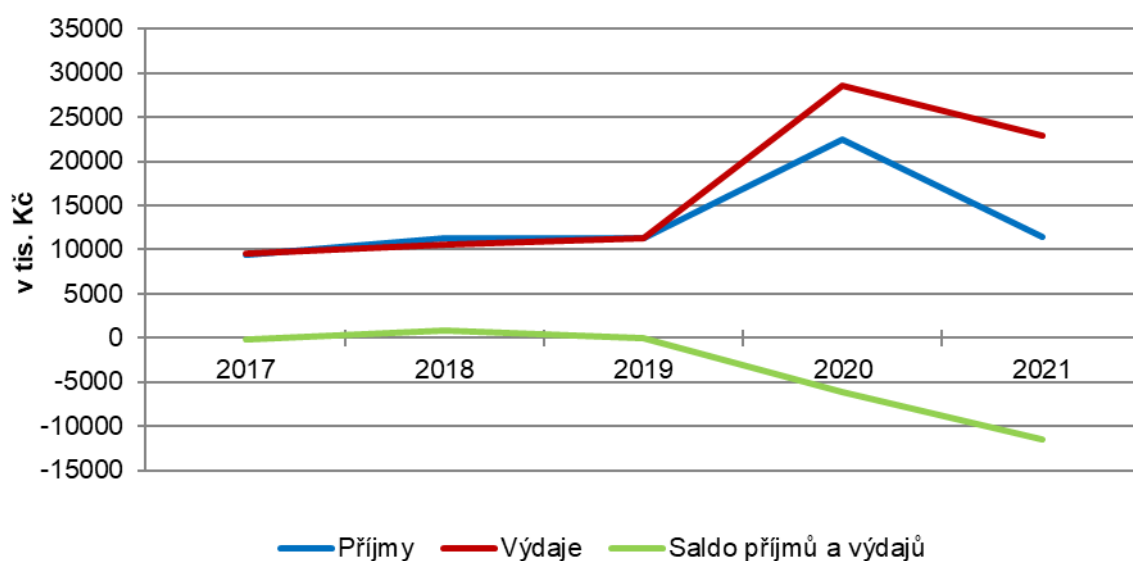
---

⁵⁸ Vyhláška č. 1/99, O závazných částech územního plánu sídelního útvaru Kovalovice, dostupné na www.kovalovice.cz

⁵⁹ MapoMat, AOPK ČR, 2016, dostupné na mapy.nature.cz

Hospodaření a majetek obce**▪ Bilance rozpočtu**

V letech 2017-2021 obec hospodařila nejprve střídavě s vyrovnaným a deficitním rozpočtem, v letech 2020 a 2021 pak již se schodkovým. Nejvýznamnější rozpočtovou položku tvoří daňové příjmy obce, naopak dotační tituly byly v rozpočtu zastoupeny poměrně nevýrazně, výjimkou je však rok 2020, kdy obec získala dotace v hodnotě necelých 12 mil. Kč.

Saldo příjmů a výdajů

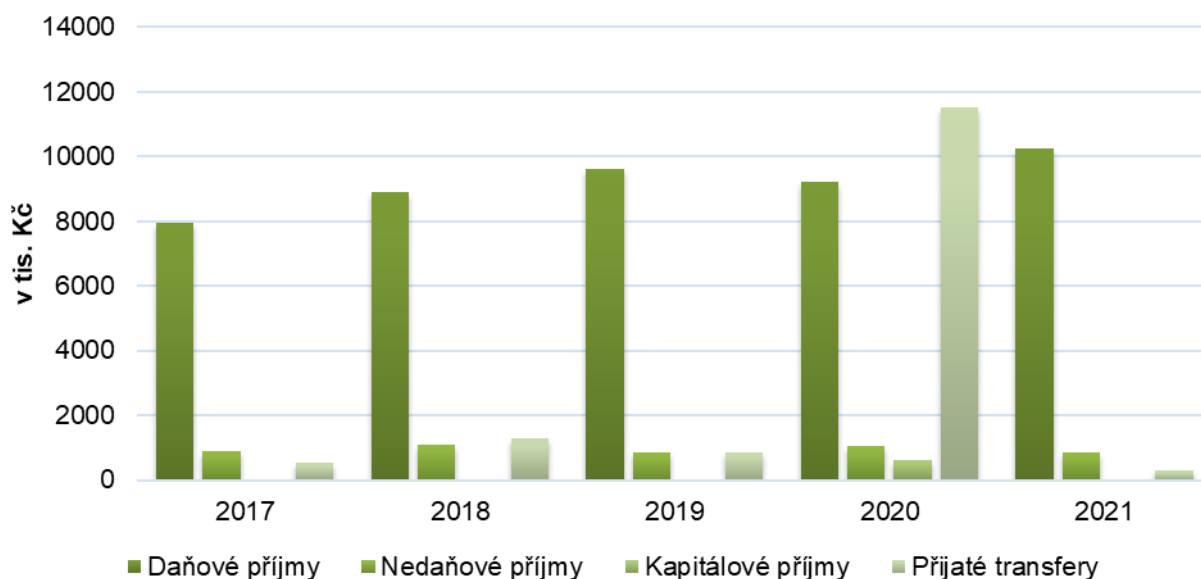
Obr. 10: Saldo příjmů a výdajů obce v letech 2017-2021

Zdroj: Mon1tor, 2022, dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/>

▪ Příjmy podle kategorií

Pro hospodaření obce jsou nejvýznamnější daňové příjmy, obec ale každoročně úspěšně žádá o dotace. Rozdělení příjmů obce podle kategorií je patrné z následujícího grafu.

Příjmy obce

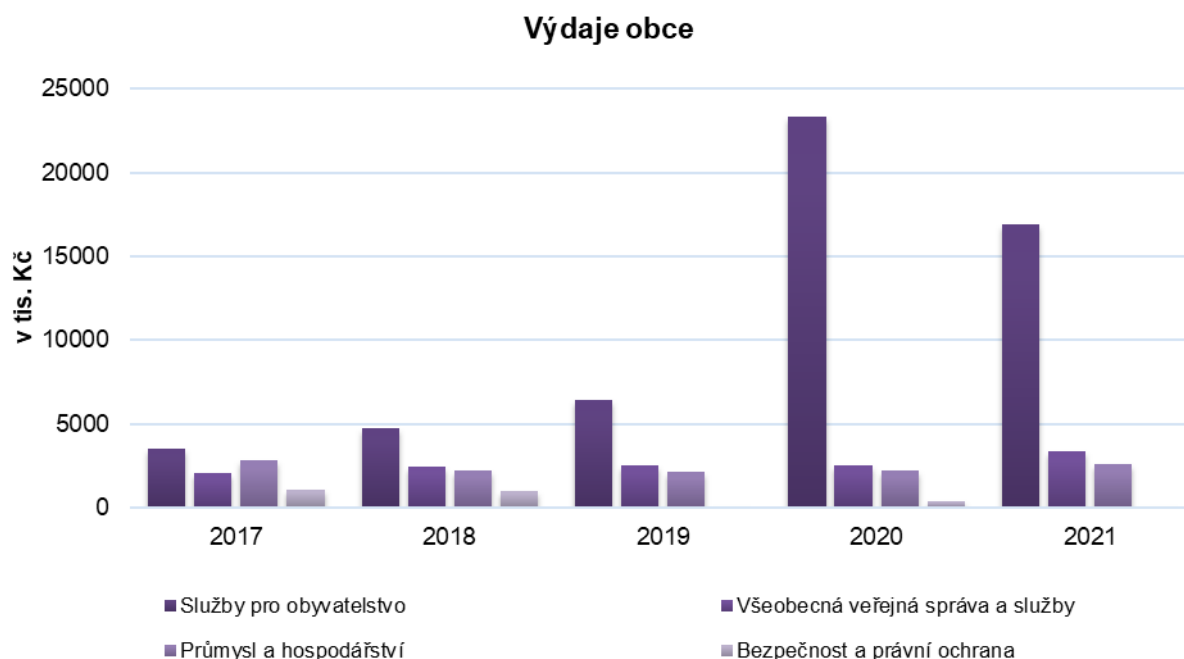

Obr. 11: Příjmy obce v letech 2017-2021

Zdroj: Mon1tor, 2022, dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/>

▪ Výdaje podle kategorií

Dalším významným ukazatelem při plánování rozpočtu je statistika stávajících výdajů podle kategorií. Nejvýznamnějšími položkami rozpočtu v jednotlivých kategoriích jsou dlouhodobě místní samospráva a zastupitelstvo (všeobecná veřejná správa), požární ochrana (bezpečnost a právní ochrana), ochrana životního prostředí, tělovýchovná a zájmová činnost, předškolní a základní vzdělávání (služby pro obyvatelstvo) a odvádění a čištění odpadních vod (průmysl a hospodářství).

Obr. 12: Výdaje obce v letech 2017-2021

Zdroj: Mon1tor, 2022, dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/>

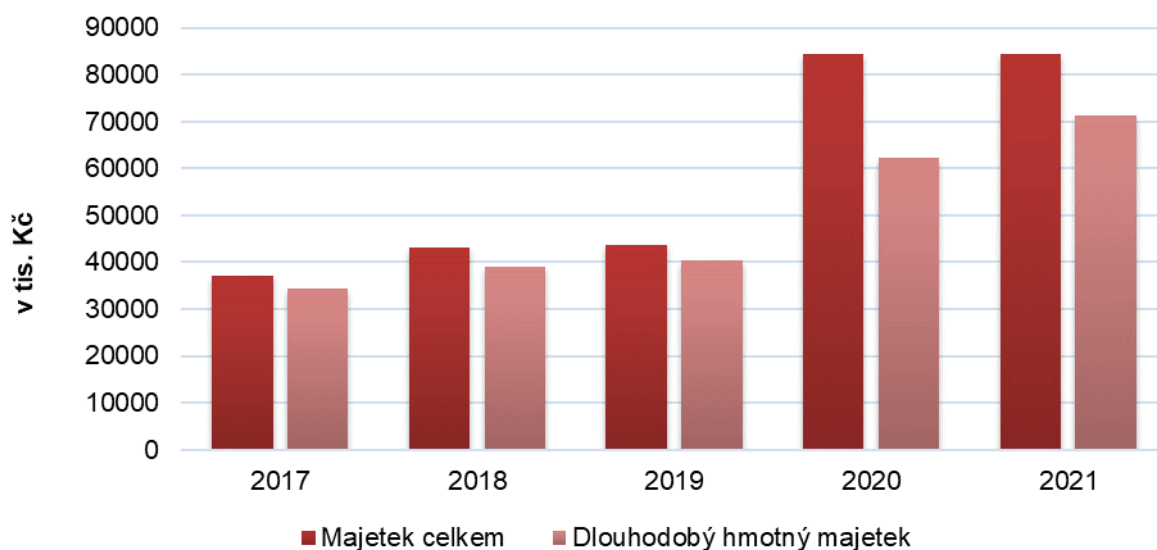
▪ **Majetek obce**

Obec vlastnila v roce 2021 majetek v hodnotě 85 mil. Kč, z toho hodnota dlouhodobého hmotného majetku dosahovala výše 71 mil. Kč.

Obci patří objekt bývalé tvrze, kde sídlí jak obecní úřad a kulturní zařízení, tak restaurace Na Tvrzi, která je pronajímána k poskytování restauračních služeb, dále pak budova mateřské školky, budova hasičské zbrojnice a jeden bytový dům.

V následujících letech chce obec realizovat postupné instalace fotovoltaiky na obecní budovy (Sokolovna, OÚ, školka, v dlouhodobém horizontu i napájení veřejného osvětlení), dokončit opravy Sokolovny, pokusit se o výstavbu zázemí a garáží pro technické pracovníky a opravu budovy ve dvoře MŠ.

Hodnota majetku obce

Obr. 13: Hodnota majetku obce v letech 2017-2021

Zdroj: Mon1tor, 2022, dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/>

Obec se snaží získávat další finanční zdroje (zejména nenárokové dotace). V posledních sedmi letech získala obec necelých 15 mil. Kč. Obci se podařilo získat následující dotace:

Tab. 9: Nenárokové dotace obce 2016-2022

Rok	Projekt	Výše dotace	Zdroj
2016	Zvýšení dopravní bezpečnosti v obci	77 000 Kč	JMK
2017	Oprava bezpečnostního zábradlí, Druhá strana	200 000 Kč	JMK
2018	Pořízení dopravního automobilu pro SDH	450 000 Kč	MVČR
		300 000 Kč	JMK
2018	Projektová dokumentace na Rekonstr.OÚ	250 000 Kč	JMK
2019	Rekonstrukce víceúčelové hery - sokolovna	250 000 Kč	JMK
2020	Výstavba – multifunkční hřiště na biotopu	240 000 Kč	JMK
		400 000 Kč	Cemo Mokrá
2020	Rekonstrukce areálu OÚ včetně umístění budov	10 000 000 Kč	MMR
2022	Oprava hygienického zázemí MŠ	2 207 052 Kč	MMR
2022	Obslužná rampa v areálu OÚ	159 000 Kč	JMK
Σ		14 533 052 Kč	

Zdroj: Obecní úřad Kovalovice, vlastní zpracování

Bezpečnost

Obec Kovalovice spadá do teritoria Obvodního oddělení Policie ČR Šlapanice. Index kriminality v obvodním oddělení Šlapanice, kam obec spadá, dosahoval v období leden 2019 - leden 2020 hodnoty 108,4, tedy nižší než jihomoravský průměr 187,5.

Ve srovnání s obdobím prosinec 2014 - listopad 2015 z původního Programu rozvoje došlo u indexu kriminality ke snížení této hodnoty (12/2014-11/2015 - 113,2 → 1/2019-1/2020 - 108,4). Index kriminality vyjadřuje počet trestných činů na 1000 obyvatel. Za rok 2019 eviduje šlapanická policie 335 trestných činů v oblasti své působnosti, z toho 41 % bylo objasněných. Procento objasněných trestných činů je vyšší, než jihomoravský průměr 40 %. Z jednotlivých druhů trestných činů mají ve Šlapanicích nejvyšší index prosté krádeže, jejichž objasňování není nijak snadné⁶⁰. Obvodní oddělení policie Šlapanice zvláště varuje před krádežemi předmětů z osobních automobilů, jejichž počet zůstává meziročně stabilně vysoký.

Obec provozuje výjezdovou jednotku sboru dobrovolných hasičů. Obec je pokryta integrovaným záchranným systémem Jihomoravského kraje.

▪ **Přestupky a trestné činy v obci**

V roce 2021 bylo v katastrálním území obce Kovalovice spácháno celkem 11 trestných činů, kdy u 10 trestných činů byl zjištěn pachatel, což představuje celkem 90,91 % objasněnost. Trestná činnost je tvořena zejména trestnými činy ohrožení pod vlivem návykové látky, popř. trestnými činy proti majetku. Dále bylo v roce 2021 v katastrálním území obce Kovalovice spácháno celkem 103 přestupků, kdy u 96 přestupků byl zjištěn pachatel, což představuje celkem 93,2 % objasněnosti u spáchaných přestupků. Zejména se jednalo o přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, jednak o přestupky proti občanskému soužití, o přestupky proti veřejnému pořádku, ale také o přestupky proti majetku⁶¹.

▪ **Varování před živelním ohrožením**

V obci nejsou významné zdroje živelního ohrožení, takové ohrožení však může být způsobeno mimořádnou událostí. Obyvatelé jsou před živelním ohrožením varováni prostřednictvím místního rozhlasu, který je v současné době již zastaralý. Nyní získala dotaci

⁶⁰ Mapa kriminality, 2021, dostupné na mapakriminality.cz

⁶¹ Zpráva o operativně-bezpečnostní situaci v obci Kovalovice za období leden-prosinec 2021, PČR

z OPŽP na jeho modernizaci v rámci protipovodňového opatření obce Kovalovice, kdy součástí projektu je též zpracování protipovodňového plánu obce⁶².

Vnější vztahy a vazby obce

▪ **Mikroregion Roketnice**

Svazek obcí vznikl dne 16. 6. 2000 za účelem ochrany společných zájmů a k soustředění sil a prostředků při prosazování záměrů přesahujících svým rozsahem a významem každou účastnickou obec. Náleží do něj obce Hostěnice, Kovalovice, Podolí, Pozořice, Sívce, Tvarožná, Velatice a Viničné Šumice. Náplň činnosti mikroregionu zasahuje do různých oblastí, ať už školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, cestovního ruchu, požární ochrany, veřejného pořádku, přírody a životního prostředí a péče o zvířata. Dále se snaží o rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení, předávání zkušeností a informací či vzájemnou pomoc a spolupráci⁶³.

▪ **Svazek obcí pro vodovody a kanalizace Šlapanicko**

Svazek sdružuje 15 obcí, které se spojily za cílem najít efektivní způsob odkanalizování a čištění odpadních vod z domácností a firem v regionu a čerpat za tímto účelem evropské dotace. Dvakrát sedm příměstských sídel, první v letech 2004 - 2007 a další skupina v rozmezí roků 2007 a 2010, se dočkalo nové splaškové kanalizace. Pod zem bylo postupně instalováno páteřní kanalizační potrubí v délkách 63 a 56 kilometrů a také více než padesát dalších kilometrů odboček pro jednotlivé kanalizační přípojky. Těch je nyní již aktivních 7 tis. S ohledem na členitost a reliéf krajiny svazku, sousedící s Moravským krasem, bylo nezbytné také postavit 13 automatizovaných přečerpávacích stanic. Díky použití tzv. suché technologie, využívající vzduchu pro tlakování odpadní vody je provoz téměř bezhlučný, bez zápachu ale především víceméně bezúdržbový. Unikátní projekt zprovoznil kanalizační soustavu, díky čemu významně klesla chemická spotřeba kyslíku, konkrétně o plných 250 tun ročně, rychle se snížilo znečištění půdy, prozatím na jednu čtvrtinu bývalých hodnot⁶⁴.

⁶² Kovalovický zpravodaj 2/2022, dostupné na <https://www.kovalovice.cz/>

⁶³ Mikroregion Roketnice, dostupné na www.roketnice.cz

⁶⁴ Svazek obcí pro vodovody a kanalizace Šlapanicko

▪ ***Dobrovolný svazek obcí Šlapanicko***

Dobrovolný svazek obcí Šlapanicko vznikl v červnu 2015 a sdružuje celkem 30 obcí v okrese Brno-venkov, které se podílejí na společných projektech. Svazek je zapojen do projektu „Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce“, zkráceně také „Centra společných služeb“ (CSS), který je aktivitou Svazu měst a obcí České republiky. V současné době dobrovolný svazek realizuje projekty Stavba integrovaného systému bezpečných cyklostezek na Šlapanicku: Jiříkovice - Blažovice, Kobylnice – Prace a také Šlapanicko - zavedení door-to-door systému svozu tříděných odpadů.

▪ ***MAS Slavkovské bojiště***

Místní akční skupina (MAS) Slavkovské bojiště (dříve Za humnama) byla založena v roce 2006 a obec Kovalovice je jejím členem prostřednictvím mikroregionu Raketnice. MAS je založena na principu partnerství a spolupráce veřejného, soukromého a neziskového sektoru na místní úrovni. Místní akční skupiny tvoří zástupci obcí, místních podnikatelů, neziskových organizací a aktivní občané. Z hlediska právního postavení jsou to neziskové organizace, jejichž hlavním cílem je rozvoj a podpora regionu. Území MAS Slavkovské bojiště se postupně rozrostlo na území DSO Ždánický les a Politaví, Mikroregionu Raketnice, svazek obcí Mohyla míru a Mikroregion Cézava.

A.2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

1. SWOT analýza

Souhrnný popis hlavních vnitřních a vnějších faktorů, které mají vliv na rozvoj obce. Vnitřními faktory jsou silné stránky, tj. pozitivní (nadprůměrné) skutečnosti a slabé stránky, tj. problémy, negativní skutečnosti, které způsobují obci problémy. Vnější faktory většinou obec nemá možnost svými silami ovlivnit; pojmenovány jsou jako příležitosti a hrozby. Výroky byly seřazeny podle důležitosti při jednávání na pracovní skupině.

Tab. 10: Silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby v obci Kovalovice

SILNÉ STRÁNKY (pozitiva, rozvojové faktory)	SLABÉ STRÁNKY (negativa, problémy)
▪ Blízkost Brna a spádových měst ▪ Přírodní koupací biotop se sportovním zázemím ▪ Dobré dopravní spojení veřejnou dopravou do Pozořic a Brna ▪ Zdravotní a sociální služby v nedalekých Pozořicích ▪ Blízkost napojení na hlavní tahy (II/430, D1) ▪ Pozvolný nárůst počtu obyvatel díky migračnímu přírůstku ▪ Bohatý sportovní, kulturní a společenský život, množství aktivit zaměřených na všechny věkové skupiny obyvatel ▪ Podpora spolkové činnosti ze strany obce ▪ Nízký podíl nezaměstnaných osob ▪ Dokončování KPÚ ▪ Zavedené třídění odpadů, nádoby na bioodpad přímo v domácnostech ▪ Společný sběrný dvůr ve Viničných Šumicích ▪ Vyhovující inženýrské sítě a technická infrastruktura ▪ Vyhovující stav komunikací ▪ Dostatečné zázemí pro kulturní vyžití ▪ Vedení obce ▪ Prvky kostry ekologické stability v území - Pastvisko ▪ Rozšiřování sportovní infrastruktury ▪ Provedené rekonstrukce a opravy obecních budov	▪ Nedostatečná nabídka základních služeb – chybí potraviny ▪ Bez pozemků určených pro podnikání ▪ Nevyhovující ÚP ▪ Zápach ze ZD Viničné Šumice ▪ Špatný stav koryta potoka – zanesenost, nevyhovující stav některých částí koryta a zábradlí ▪ nízký přirozený přírůstek ▪ Vysoký index stáří – dochází ke stárnutí obyvatelstva ▪ Stará pošta – bez napojení na některé inženýrské sítě ▪ Hluková zátěž z II/430 a D1 – Stará pošta ▪ Nedodržování povolené rychlosti, chybějící dopravně-bezpečnostní prvky, nepřehledná místa na komunikacích ▪ Nedostatek parkovacích míst – nedostatek ploch pro jejich budování ▪ Bez pozemků pro výstavbu RD ve vlastnictví obce ▪ Chybí zařízení pro seniory ▪ Pálení odpadů a trávy v lokálních topeništích ▪ Některé sportovní zázemí není běžně veřejně přístupné ▪ Neaktuální webové stránky obce ▪ Špatná slyšitelnost obecního rozhlasu
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
▪ Neustálý zájem o bydlení v obci → rozvoj obce ▪ Využití finančních prostředků z dotačních titulů jak národních, tak i evropských	▪ Přivalové deště → záplavy ▪ Větrná a vodní eroze ▪ Zvyšování náročnosti administrativy v souvislosti s řízením chodu a rozvoje obce

▪ Rozvoj obce prostřednictvím MAS a svazků obcí ▪ Potenciál pro turistiku a cykloturistiku ▪ Historicky významná lokalita	▪ Zvyšování náročnosti administrativy v souvislosti se získáváním dotačních prostředků

Zdroj: vlastní zpracování

2. Vyhodnocení dotazníkového šetření

Na základě SWOT analýzy vyplynuly hlavní aktivity, kterými by se měla obec Kovalovice v budoucích letech zabývat. Obec ve spolupráci s MAS Slavkovské bojiště provedla dotazníkové šetření, jehož cílem bylo získat většinový pohled obyvatel na život v obci.

Dotazníky byly rozneseny do domovních schránek na jaře 2022. K dotazníku se měl možnost vyjádřit každý člen obce od 15 let, nebyl tedy hodnocen za domácnost jako celek, ale jednotlivými členy domácností samostatně.

Z rozdaných 548 dotazníků se jich vrátilo 215, což činí necelých 39,2 % z celkového počtu.

Na dotazník odpovídali především respondenti ve střední a starší věkové kategorii. Respondenti patří nejčastěji do kategorie, jež v obci žijí od narození (46 %), druhou nejpočetnější skupinou jsou ti, kteří se do obce nastěhovali v dospělosti před více než 5 lety (38,1 %). Co se týče vzdělanostní struktury občanů, převažuje u respondentů střední odborné vzdělání (32,1 %), následováno středním vzděláním s maturitou (29,8 %) a dále vysokoškolským vzděláním (22,3 %).

Odpovědi respondentů jsou zapracovány v analytické části strategického dokumentu a ve SWOT analýze. Celkově se občané stavěli k hodnocení kladně, se zájmem.

3. Shrnutí podkladů pro návrhovou část

Obec Kovalovice patří v rámci území MAS Slavkovské bojiště mezi malé obce. Obec sice zaznamenává v posledních letech postupný nárůst počtu obyvatel díky migraci, avšak projevuje se zde též celorepublikový trend stárnutí obyvatelstva, tzn., že dětská složka převažuje nad složkou seniorů.

V obci se nachází mateřská škola, knihovna, kulturní zařízení, restaurace Na Tvrzi a přírodní koupací biotop, který v letním období navštěvují jak obyvatelé Kovalovic, tak i lidé z okolí. Občané musí dojíždět za nákupy do okolních obcí a měst, jelikož od začátku roku 2016 v obci nefunguje prodejna potravin. Dle dotazníkového šetření by občané právě prodejně potravin nebo alespoň stánek s čerstvým pečivem v obci uvítali. Obec má zavedeny veškeré inženýrské sítě, výjimku tvoří osada Stará pošta, která není napojena na kanalizaci ani na plyn.

Jako nejpalčivější problém v obci občané vnímají chybějící obchod s potravinami, dále uváděli nevyhovující komunikace, např. v ul. Za dvorem a Za školou, poukazovali na stav

mostů či chybějící dopravně bezpečnostní prvky a také zmiňovali nedostatek sportovišť a dětských hřišť. V neposlední řadě poukazovali také na prozatím neuskutečněnou revitalizaci koryta potoka a problematiku vlastnictví nádrže Potočiny. Naopak chválí komplexní rekonstrukci obecního úřadu, kulturního zařízení a hasičské zbrojnice. Dále jsou spokojeni s vybudovaným biotopem, zavedenými inženýrskými sítěmi, s mateřskou školou a její nově revitalizovanou zahradou, opravami Sokolovny ad.

Obec je členem mikroregionu Roketnice, Svazku obcí pro vodovody a kanalizace Šlapanicko, DSO Šlapanicko a prostřednictvím mikroregionu Roketnice též v MAS Slavkovské bojiště, z.s.

Tab. 11: Aktivita z Programu rozvoje obce Kovalovice na období 2016-2023

AKTIVITA	Fáze realizace	Zařazení pro PRO 2023-2028
1.1.1 Rozšíření veřejného osvětlení na Staré poště	Částečně provedeno	Zásobník projektů
1.1.2 Výměna osvětlovacích těles veřejného osvětlení	Provedeno	
1.1.3 Oprava opěrných zdí v korytě potoka se zábradlím	Částečně provedeno	3.3.4
1.1.4 Rozšíření splaškové a dešťové kanalizace v lokalitách nové výstavby	Provedeno	
1.1.5 Řešení situace domu č. 9	Neprovedeno	1.3.1
1.2.1 Opravy místních komunikací v lokalitě Za Dvorem a Za Školkou	Provedeno	
1.2.2 Opravy a rozšíření chodníků	Průběžně	1.2.1
1.2.3 Rekonstrukce chodníku a venkovních schodů v části obce „Dříně“	Neprovedeno	1.2.4
1.2.4 Doplnění dopravně-bezpečnostních prvků	Částečně provedeno	1.2.6
1.2.5 Cesta v sadu, úprava terénu, zpevnění	Neprovedeno	1.2.7
1.2.6 Napojení na cyklostezku mikroregionu	Neprovedeno	1.2.8
1.3.1 Výměna oken a dveří v obecních budovách	Provedeno	
1.3.2 Zateplení hasičské zbrojnice	Provedeno	
1.3.3 Zateplení budovy OU	Provedeno	
1.3.4 Výstavba půdní vestavby OÚ	Provedeno	
1.3.5 Výstavba garáže a dílny pro potřeby obce ve dvoře MŠ	Neprovedeno	1.3.2, 1.3.3
1.3.6 Zateplení střech obecních budov	Provedeno	
1.3.7 Rekonstrukce	Provedeno	

sociálního zařízení v restauraci a v sále kulturního zařízení		
1.3.8 Oprava terasy u restaurace	<i>Provedeno</i>	
1.3.9 Oprava hygienického zařízení budovy MŠ Kovalovice	<i>Provedeno</i>	
1.3.10 Modernizace zařízení a spotřebičů v kuchyni MŠ	<i>Provedeno</i>	
1.4.1 Výkup budovy či pozemku pro účely obchodu se smíšeným zbožím	<i>Neprovedeno</i>	1.3.1
1.4.2 Řešení situace nefungující prodejny potravin	<i>V řešení</i>	1.3.1
1.5.1 Komplexní pozemkové úpravy, plán společných zařízení	<i>Částečně provedeno</i>	1.4.1
1.5.2 Územní plán obce	<i>Neprovedeno</i>	1.4.2
2.1.1 Výstavba víceúčelového hřiště v areálu biotopu	<i>Provedeno</i>	2.1.8
2.1.2 Výstavba kuželkové dráhy v areálu biotopu	<i>Neprovedeno</i>	2.1.4
2.1.3 Výstavba parketu v areálu vedle restaurace	<i>Provedeno</i>	
2.1.4 Dokončení rekonstrukce sokolovny	<i>Provedeno</i>	2.1.6, 2.1.7
2.1.5 Rekonstrukce sociálního zařízení v budově sokolovny	<i>Neprovedeno</i>	2.1.5
2.1.6 Údržba herních prvků na dětském hřišti	<i>Průběžně</i>	2.1.9
2.1.7 Zásobovací rampa pro víceúčelový areál	<i>Provedeno</i>	
2.1.8 Vybavení kulturního zařízení obce	<i>Provedeno</i>	
2.2.1 Podpora místní spolkové činnosti zaměřené na udržování a zachování tradic	<i>Průběžně</i>	2.2.1
2.2.2 Zachování stávajících kulturních a sportovních aktivit a rozšíření o nové	<i>Průběžně</i>	2.2.2
2.2.3 Propagace kult. a sport. aktivit na webu obce	<i>Průběžně</i>	2.2.3
2.3.1 Zlepšení informovanosti občanů o sociálních službách a komunitním plánování a umístění informací na stránky obce	<i>Průběžně</i>	2.3.1
2.3.2 Umisťování hlášení rozhlasu na webové stránky obce	<i>Průběžně</i>	2.3.3
3.1.1 Výsadba a údržba zeleně	<i>Průběžně</i>	3.1.1

3.1.2 Obnova zeleně ve středu obce (podél potoka)	<i>Neprovedeno</i>	3.1.2
3.1.3 Odpočinkové zóny a doplnění mobiliáře	<i>Průběžně</i>	3.1.3
3.2.1 Doplnění kontejnerů na tříděný odpad	<i>Provedeno</i>	3.2.1
3.2.2 Doplněné odpadkových košů se sáčky na psí exkrementy	<i>Průběžně</i>	3.2.2
3.2.3 Jednání se ZD Viničné Šumice o řešení situace zápachu	<i>Průběžně</i>	3.2.3
3.2.4 Osvěta a informovanost o ŽP	<i>Průběžně</i>	3.2.4
3.3.1 Realizace prvku ÚSES Pastvisko	<i>Neprovedeno</i>	3.3.1
3.3.2 Zalesňování pozemků v lokalitě Skalka	<i>Neprovedeno</i>	3.3.2
3.3.3 Údržba koryta potoka a jeho vyčištění	<i>Neprovedeno</i>	3.3.3
3.3.4 Protipovodňová opatření obce Kovalovice	<i>Neprovedeno</i>	3.3.5

Zdroj: vlastní zpracování

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 STRATEGICKÁ VIZE

Dlouhodobá vize zachycuje představu o budoucnosti obce, jak se bude obec měnit a rozvíjet. Strategická vize obce je definována zejména na základě výsledků a závěrů předchozích bodů analytické části a také na základě jednání pracovní skupiny. Naplnění vize bude dosaženo realizací tohoto Programu rozvoje obce a následně na něj navazujících dokumentů stejného charakteru.

Vize obce Kovalovice

Kovalovice budou mladou obcí, kde žijí spokojení občané udržující dobré sousedské vztahy rozvíjené bohatým kulturním a sportovním životem, pro níž je důležité zachování původního vzhledu okolní krajiny s dostatkem zelených ploch a odpočinkových míst.

B.2 PROGRAMOVÉ CÍLE

Programové cíle stanovují, čeho chce obec Kovalovice dosáhnout realizací svého programu rozvoje. Časově se váží k platnosti dokumentu, tj. pro obec Kovalovice jsou formulovány na období 6 let (2023–2028). Programové cíle jsou stanoveny na základě definovaných problémů i potřeb občanů obce a mají vyjadřovat žádoucí stav obce, kterého by mělo být dosaženo do konce platnosti tohoto dokumentu. Některé aktivity jsou s ohledem na jejich důležitost zařazeny v tomto PRO, avšak pro nedostatek finančních prostředků na jejich realizaci zůstávají v tzv. Zásobníku projektů, viz Příloha č. 3.

Tab. 12: Programové cíle, opatření, aktivity

CÍL	OPATŘENÍ	AKTIVITA
1. Zlepšit zázemí obce Kovalovice prostřednictvím zajištění kvalitních podmínek pro bydlení a zkvalitněním technické a dopravní infrastruktury	1.1 Zlepšení technické infrastruktury a podmínek pro bydlení	1.1.1 Veřejné osvětlení v lokalitě Louky
		1.1.2 Modernizace obecního rozhlasu
		1.1.3 Rozšíření sítě na ul. Velešovská
	1.2 Zlepšení dopravní infrastruktury a bezpečnosti obce	1.2.1 Opravy a rozšíření chodníků
		1.2.2 Rozšíření chodníku na ul. Velešovská
		1.2.3 Rekonstrukce chodníku u zahradnictví
		1.2.4 Rekonstrukce chodníku a venkovních schodů v části obce „Dříně“
		1.2.5 Rekonstrukce mostů přes potok
		1.2.6 Doplnění dopravně-bezpečnostních prvků
		1.2.7 Cesta v sadu, úprava terénu, zpevnění

	1.3 Výstavba, rekonstrukce, opravy obecních budov	1.2.8 Cyklostezka Pozoříce-Kovalovice
		1.2.9 Zpevnění obslužné komunikace mezi Sokolovnou a hřištěm
		1.3.1 Stavba víceúčelové budovy
		1.3.2 Výstavba zázemí a garáže pro technické pracovníky obce
		1.3.3 Opravy prostor ve dvoře MŠ
		1.3.4 Modernizace kuchyně MŠ
		1.3.5 Postupné umístování fotovoltaiky na obecní budovy
		1.4.1 Dokončení komplexních pozemkových úprav
		1.4.2 Územní plán obce
		1.4.3 Protipovodňový plán obce Kovalovice
2. Podpořit společenský život obyvatel Kovalovic prostřednictvím kvalitnějšího zázemí a kulturně-sportovního využití a zlepšením informovanosti	2.1 Zlepšení kulturního a sportovního zázemí	2.1.1 Údržba a opravy sportovní infrastruktury
		2.1.2 Zpřístupnění hřišť na biotopu
		2.1.3 Workoutové hřiště
		2.1.4 Výstavba kuželkové dráhy v areálu biotopu
		2.1.5 Rekonstrukce sociálního zařízení v budově sokolovny
		2.1.6 Výměna vstupních dveří na Sokolovně
		2.1.7 Fasáda budovy Sokolovny
		2.1.8 Oplocení a osvětlení multifunkčního hřiště
		2.1.9 Údržba herních prvků na dětském hřišti
		2.1.10 Zbudování pódia u hřiště
	2.2 Podpora kulturního a sportovního využití	2.2.1 Podpora místní spolkové činnosti zaměřené na udržování a zachování tradic
		2.2.2 Zachování stávajících kulturních a sportovních aktivit a rozšíření o nové
		2.2.3 Propagace kult. a sport. aktivit na webu obce
	2.3 Zlepšení informovanosti občanů	2.3.1 Aktualizace webových stránek obce
		2.3.2 Umístování hlášení rozhlasu na webové stránky obce
3. Zlepšit vzhled obce Kovalovice prostřednictvím ozelenění prostředí a zvýšením čistoty	3.1 Revitalizace zeleně a prostranství	3.1.1 Výsadba a údržba zeleně
		3.1.2 Obnova zeleně ve středu obce (podél potoka)
		3.1.3 Odpočinkové zóny a doplnění mobiliáře
	3.2 Třídění odpadů a zlepšení životního prostředí	3.2.1 Doplnění kontejnerů na tříděný odpad
		3.2.2 Doplnění odpadkových košů se sáčky na psí exkrementy
		3.2.3 Jednání se ZD Viničné Šumice o řešení situace zápachu
		3.2.4 Osvěta a informovanost o ŽP
	3.3 Protipovodňová a protierozní opatření a ochrana	3.3.1 Realizace prvku ÚSES Pastvisko
		3.3.2 Zalesňování pozemků v lokalitě Skalka
		3.3.3 Údržba koryta potoka a jeho vyčištění
		3.3.4 Oprava opěrných zdí v korytě potoka
		3.3.5 Protipovodňová opatření obce Kovalovice
		3.3.6 Realizace aktivit Plánu společných zařízení

Zdroj: vlastní zpracování

B.3 OPATŘENÍ A AKTIVITY

Opatření obce jsou definována jako zásadní úkoly k naplnění stanovených programových cílů a formulují přístup k řešení jednotlivých témat. Odvíjí se od programových cílů a mají střednědobý charakter, předpoklad jejich realizace je v celém návrhovém období tohoto dokumentu nebo ve stanoveném kratším časovém úseku. Jednotlivá opatření jsou pak naplňována prostřednictvím realizace konkrétních rozvojových aktivit.

Důležitost neboli prioritizace je stanovena na základě porovnání významové důležitosti. Je třeba si uvědomit, co se musí udělat určitě v nejbližší době a s čím je možno počkat a na základě toho určit pořadí u jednotlivých aktivit ve formě důležitá (1), střední (2), nízká (3).

Opatření 1.1 Zlepšení technické infrastruktury a podmínek pro bydlení

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Veřejné osvětlení v lokalitě Louky	3	2027-2028	obec	70 tis.	Vlastní, popř. dotace
Komentář: doplnění veř. Osvětlení po dokončení výstavby RD					
Modernizace obecního rozhlasu	1	2023	obec	1 mil.	Dotace
Komentář:					
Rozšíření sítě na ul. Velešovská	2	2024-2025	obec	1,5 mil.	Vlastní popř. dotace
Komentář: cca 150 m rozšíření sítě – vodovod, dešťovka					

Opatření 1.2 Zlepšení dopravní infrastruktury a bezpečnosti obce

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklad y	Zdroje financování
Opravy a rozšíření chodníků	2	průběžn ě	obec		Vlastní + dotace
Komentář:					
Rozšíření chodníku na ul. Velešovská	2	2024-2025	obec	300 tis.	Vlastní + dotace
Komentář: cca 150 m výstavby chodníku					
Rekonstrukce chodníku u zahradnictví	1	2023-2024	obec	300 tis.	Vlastní + dotace
Komentář: cca 200 m chodníku					
Rekonstrukce chodníku a venkovních schodů v části obce „Dříně“	1	2023-2024	obec	300 tis.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Rekonstrukce mostů přes potok	2	2023-2028	obec		Vlastní + dotace
Komentář:					
Doplnění dopravně-bezpečnostních prvků	3	průběžně	obec	100 tis.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Cesta v sadu, úprava	2	2024-	Kovalovice a	3 mil.	Vlastní

terénu, zpevnění		2027	Viničné Šumice		
Komentář: Vazba na cíle, opatření a aktivity ve <i>Strategickém dokumentu rozvoje mikroregionu Roketnice 2020+</i> – A. Doprava: A.1 Budování propojení obcí – A.1.1 Budování jednotlivých úseků cyklostezek					
Cyklostezka Pozořice-Kovalovice	1	2023-2025	DSO Šlapanice, obce Kovalovice a Pozořice		Vlastní + dotace
Komentář: Vazba na cíle, opatření a aktivity ve <i>Strategickém dokumentu rozvoje mikroregionu Roketnice 2020+</i> – A. Doprava: A.1 Budování propojení obcí – A.1.1 Budování jednotlivých úseků cyklostezek					
Zpevnění obslužné komunikace mezi Sokolovnou a hřištěm	1	2023-2024	obec	300 tis.	Vlastní, popř. dotace
Komentář:					

Opatření 1.3 Výstavba, rekonstrukce a opravy obecních budov

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Stavba víceúčelové budovy	2	2023-2028	obec	11 mil.	Vlastní + dotace
Komentář: byty pro startovací nebo sociální bydlení, prostory pro prodejnu potravin					
Výstavba zázemí a garáže pro technické pracovníky obce	2	2023-2028	obec	2,5 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Opravy prostor ve dvoře MŠ	3	2026-2028	obec	5 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Modernizace kuchyně MŠ	2	2026-2028	obec	2,5 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Postupné umístění fotovoltaiky na obecní budovy	1	průběžně	obec	2 mil.	Vlastní + dotace
Komentář: Sokolovna, MŠ, OU					

Opatření 1.4 Zlepšení rozvojových možností obce

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Dokončení komplexních pozemkových úprav	1	2023-2024	Pozemkový úřad ČR	?	
Komentář: momentálně pozastaveno skrz odvolání jednoho z účastníků Vazba na cíle, opatření a aktivity ve <i>Strategickém dokumentu rozvoje mikroregionu Roketnice 2020+ – B. Životní prostředí: B.1 Zvyšování stability krajiny - B.1.1 Provázaná realizace komplexních či jednoduchých pozemkových úprav</i>					
Územní plán obce	1	2023-2025	obec	200 tis.	vlastní
Komentář: návaznost po dokončení KPÚ					
Protipovodňový plán obce Kovalovice	1	2023-2024	obec	300 tis.	Vlastní + dotace
Komentář: Vazba na cíle, opatření a aktivity ve <i>Strategickém dokumentu rozvoje mikroregionu Roketnice 2020+ – B. Životní prostředí: B.1 Zvyšování stability krajiny - B.1.3 Realizace opatření proti vodní a větrné erozi a protipovodňových opatření včetně zadržování vody v krajině</i>					

Opatření 2.1 Zlepšení kulturního a sportovního zázemí

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Údržba a opravy sportovní infrastruktury	3	průběžně	obec	300 tis.	vlastní
Komentář:					
Zpřístupnění hřišť na biotopu	2	2023-2024	obec	50 tis.	vlastní
Komentář: nákup mobilního plotu					
Workoutové hřiště	1	2023-2024	obec	300 tis.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Výstavba kuželkové dráhy v areálu biotopu	3	2028	obec	400 tis.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Rekonstrukce sociálního zařízení v budově sokolovny	2	2024	obec	300 tis.	Vlastní
Komentář:					
Výměna vstupních dveří na Sokolovně	1	2023	obec	100 tis.	vlastní
Komentář:					
Fasáda budovy Sokolovny	2	2025	obec	500 tis.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Oplocení a osvětlení multifunkčního hřiště	1	2023	obec	1,5 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Údržba herních prvků na dětském hřišti	3	průběžně	obec	150 tis.	vlastní
Komentář:					

Zbudování pódia u hřiště	3	2023-2024	obec	500 tis.	Vlastní + dotace
Komentář:					

Opatření 2.2 Podpora kulturního a sportovního využití

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Podpora místní spolkové činnosti zaměřené na udržování a zachování tradic	2	průběžně	obec	50 tis.	vlastní
Komentář:					
Zachování stávajících kulturních a sportovních aktivit a rozšíření o nové	2	průběžně	obec		vlastní
Komentář: celkové náklady nelze stanovit					
Propagace kulturních a sportovních aktivit na webu obce	2	2023	Obec, spolky, MŠ		vlastní
Komentář:					

Opatření 2.3 Zlepšení informovanosti občanů

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Aktualizace webových stránek obce	1	2023	obec	40 tis.	vlastní
Komentář:					
Umísťování hlášení rozhlasu na webové stránky obce	2	2023	obec		vlastní
Komentář:					

Opatření 3.1 Revitalizace zeleně a prostranství

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Výsadba a údržba zeleně	2	průběžně	obec	200 tis.	Vlastní + dotace
Komentář: Vazba na cíle, opatření a aktivity ve <i>Strategickém dokumentu rozvoje mikroregionu Roketnice 2020+ – B. Životní prostředí: B.1 Zvyšování stability krajiny - B.1.2 Revitalizace krajiny mikroregionu</i>					
Obnova zeleně ve středu obce (podél potoka)	2	průběžně	Lesy ČR		vlastní
Komentář: Vazba na cíle, opatření a aktivity ve <i>Strategickém dokumentu rozvoje mikroregionu Roketnice 2020+ – B. Životní prostředí: B.1 Zvyšování stability krajiny - B.1.2 Revitalizace krajiny mikroregionu</i>					
Odpočinkové zóny a doplnění mobiliáře	3	průběžně	obec	100 tis.	vlastní

Komentář:

Opatření 3.2 Třídění odpadů a zlepšení životního prostředí

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Doplnění kontejnerů na tříděný odpad	3	průběžně	Obec, svozová firma	50 tis.	Vlastní, popř. dotace
Komentář: především bioodpad a papír					
Doplnění odpadkových košů se sáčky na psí exkrementy	3	průběžně	obec	50 tis.	vlastní
Komentář:					
Jednání se ZD Viničné Šumice o řešení situace zápachu	2	průběžně	Obec, ZD		vlastní
Komentář: Vazba na cíle, opatření a aktivity ve <i>Strategickém dokumentu rozvoje mikroregionu Roketnice 2020+ – B. Životní prostředí: B.1 Zvyšování stability krajiny - B.1.4 Komunikace se zemědělskými podniky</i>					
Osvěta a informovanost o ŽP	3	průběžně	Obec, spolky, knihovna MŠ		vlastní
Komentář:					

Opatření 3.3 Protipovodňová a protierozní opatření a ochrana

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Realizace prvku ÚSES Pastvisko	1	2024-2025	obec	20 mil.	Pozemkový úřad, ČR, obec
Komentář: Vazba na cíle, opatření a aktivity ve <i>Strategickém dokumentu rozvoje mikroregionu Roketnice 2020+ – B. Životní prostředí: B.1 Zvyšování stability krajiny - B.1.2 Revitalizace krajiny mikroregionu</i>					
Zalesňování pozemků v lokalitě Skalka	1	2023-2024	obec	220 tis.	Vlastní + dotace
Komentář: 83 stromů					
Údržba koryta potoka a jeho vyčištění	1	průběžně	Lesy ČR		Vlastní
Komentář: Vazba na cíle, opatření a aktivity ve <i>Strategickém dokumentu rozvoje mikroregionu Roketnice 2020+ – B. Životní prostředí: B.1 Zvyšování stability krajiny - B.1.3 Realizace opatření proti vodní a větrné erozi a protipovodňových opatření včetně zadržování vody v krajině</i>					
Oprava opěrných zdí v korytě potoka	1	průběžně	Lesy ČR		vlastní
Komentář: Vazba na cíle, opatření a aktivity ve <i>Strategickém dokumentu rozvoje mikroregionu Roketnice 2020+ – B. Životní prostředí: B.1 Zvyšování stability krajiny - B.1.3 Realizace opatření proti vodní a větrné erozi a protipovodňových opatření včetně zadržování vody v krajině</i>					
Protipovodňová opatření obce Kovalovice	1	2024-2028	Obec, Pozemkový úřad		Vlastní + dotace
Komentář: Vazba na cíle, opatření a aktivity ve <i>Strategickém dokumentu rozvoje mikroregionu Roketnice 2020+ – B. Životní prostředí: B.1 Zvyšování stability krajiny - B.1.1 Provázaná realizace komplexních či jednoduchých pozemkových úprav</i>					

Realizace aktivit Plánu společných zařízení	1	2023- 2028	Obec, Pozemkový úřad		Vlastní + dotace
Komentář: Výsadby aleje u cest, biokoridory, suchý poldr, obnovy polních cest Vazba na cíle, opatření a aktivity ve Strategickém dokumentu rozvoje mikroregionu Roketnice 2020+ – B. Životní prostředí: B.1 Zvyšování stability krajiny - B.1.1 Provázaná realizace komplexních či jednoduchých pozemkových úprav					

B.4 PODPORA REALIZACE PROGRAMU

Pro úspěšnou realizaci PRO Kovalovice je důležité se do budoucna zaměřit především na efektivní spolupráci jednotlivých aktérů, a to konkrétně obce, spolků, občanů i subjektů vně obce. Na základě tohoto programu bude obec postupně realizovat všechny prakticky a finančně realizovatelné záměry, a to se zohledněním určených priorit k jednotlivým záměrům.

Před realizací budou jednotlivé projekty konkretizovány, ať už z hlediska projekčního, vyžaduje-li to daný záměr, tak z hlediska finančního a časového.

Zajištění řízení a naplňování Programu rozvoje obce Kovalovice

Zajišťování naplňování programu bude mít na starosti zastupitelstvo obce v čele se starostou. Zastupitelstvo obce koordinuje všechny činnosti spojené s administrativní podstatou činností spojenou s naplňováním a aktualizací programu. Zodpovídá za dodržení harmonogramu vyhodnocování a monitoring. Zodpovídá za zpřístupnění dokumentů a vypořádání připomínek a podnětů, které se v průběhu platnosti programu vyskytnou.

Zpřístupnění dokumentu

Dokument bude zveřejněn na internetových stránkách obce a zároveň bude k nahlédnutí, případně i k zapůjčení v listinné podobě na obecním úřadě.

Monitoring a hodnocení plnění programu

Plnění strategie bude kontrolováno průběžně, bude vyhodnoceno, do jaké míry byly naplánované záměry skutečně realizovány či z jakých důvodů případně realizovány být nemohly. Současně budou případně přehodnoceny jednotlivé záměry z hlediska možnosti a potřeby jejich realizace a bude také zkontrolováno nastavení priorit záměrů.

Přehodnocení mohou předcházet doplňující dotazníková šetření, které zaktualizují názor veřejnosti na jednotlivé aspekty života v obci a vyhodnotí dosavadní plnění strategie a budou sloužit jako zpětná vazba pro vyhodnocení, zda se řešené aspekty života v obci zlepšily či nikoli.

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Vývoj pohybu obyvatelstva a jeho počet v letech 2007-2021	6
Tab. 2: Věkové poměry v obci v roce 2021	8
Tab. 3: Obyvatelstvo ve věku 15 a více dle nejvyššího ukončeného vzdělání	9
Tab. 4: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti k 31.12. 2021	13
Tab. 5: Nabídka služeb v obci Kovalovice v roce 2022	14
Tab. 6: Podíl nezaměstnaných osob v obci v letech 2015-2021	18
Tab. 7: Pohotovostní služba a její provoz	30
Tab. 8: Druhy pozemků a KES	34
Tab. 9: Nenárokové dotace obce 2016-2022	40
Tab. 10: Silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby v obci Kovalovice	44
Tab. 11: Aktivita z Programu rozvoje obce Kovalovice na období 2016-2023	46
Tab. 12: Programové cíle, opatření, aktivity	49

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Umístění obce na mapě	4
Obr. 2: Vývoj počtu obyvatelstva v letech 1990-2021	7
Obr. 3: Vývoj přirozeného, migračního a celkového přírůstku v letech 2007-2021	8
Obr. 4: Obyvatelstvo podle věkových kategorií v letech 2012-2021	9
Obr. 5: Počet subjektů se zjištěnou aktivitou podle počtu zaměstnanců	14
Obr. 6: Chybějící komerční služby v obci Kovalovice	15
Obr. 7: Intenzita silničního provozu v obci Kovalovice dle CSD 2020	23
Obr. 8: Dokončené byty v rodinných domech v období 2000-2021	26
Obr. 9: Náklady na provoz MŠ v období 2010-2021 (v tis. Kč)	28
Obr. 10: Saldo příjmů a výdajů obce v letech 2017-2021	37
Obr. 11: Příjmy obce v letech 2017-2021	38
Obr. 12: Výdaje obce v letech 2017-2021	39
Obr. 13: Hodnota majetku obce v letech 2017-2021	40

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1	59
Příloha č. 2	60
Příloha č. 3	62
Příloha č. 4	62

C. PŘÍLOHY

PŘÍLOHA Č. 1

Rozdělení obcí území MAS Slavkovské bojiště podle velikosti:

	Velikostní kategorie
Malé obce	do 799
Středně velké obce	800-1499
Velké obce	1500 a více

Obce MAS Slavkovské bojiště k 31.12.2021

Obec	Počet obyvatel	Index stáří (v %)	Obec	Počet obyvatel	Index stáří (v %)
Blažovice (okres Brno-venkov)	1 208	80,1	Otmarov (okres Brno-venkov)	382	62,5
Bošovice (okres Vyškov)	1 256	82,1	Otnice (okres Vyškov)	1 594	104,6
Bučovice (okres Vyškov)	6 510	129,3	Podolí (okres Brno-venkov)	1 451	93,5
Heršpice (okres Vyškov)	875	73,4	Ponětovice (okres Brno-venkov)	441	86,2
Hodějvice (okres Vyškov)	1 083	91,1	Pozořice (okres Brno-venkov)	2 286	95,9
Holubice (okres Vyškov)	1 516	61,9	Prace (okres Brno-venkov)	939	109,9
Hostěrádky-Rešov (okres Vyškov)	845	116,7	Rašovice (okres Vyškov)	688	85,8
Hrušky (okres Vyškov)	757	132,8	Sivice (okres Brno-venkov)	1 095	70,4
Jiříkovice (okres Brno-venkov)	971	87,7	Slavkov u Brna (okres Vyškov)	6 992	97
Kobeřice u Brna (okres Vyškov)	718	94,9	Sokolnice (okres Brno-venkov)	2 335	97,6
Kobylnice (okres Brno-venkov)	1 172	73,2	Šaratice (okres Vyškov)	1 056	97,4
Kojátky (okres Vyškov)	369	65,8	Šlapanice (okres Brno-venkov)	7 640	119,9
Kovalovice (okres Brno-venkov)	663	106,3	Telnice (okres Brno-venkov)	1 627	97
Křenovice (okres Vyškov)	1 956	98	Těšany (okres Brno-venkov)	1 266	101,8
Křižanovice (okres Vyškov)	818	100,7	Tvarožná (okres Brno-venkov)	1 325	111,9

Lovčičky (okres Vyškov)	744	80,8	Újezd u Brna (okres Brno-venkov)	3 335	131,4
Milešovice (okres Vyškov)	668	129,8	Vážany nad Litavou (okres Vyškov)	741	89,3
Mokrá-Horákov (okres Brno-venkov)	2 762	117,1	Velatice (okres Brno-venkov)	740	89,4
Mouřínov (okres Vyškov)	483	95,2	Velešovice (okres Vyškov)	1 239	96,8
Moutnice (okres Brno-venkov)	1 157	105,4	Viničné Šumice (okres Brno-venkov)	1 347	97,3
Němčany (okres Vyškov)	793	94,2	Zbýšov (okres Vyškov)	708	47,2
Nesvačilka (okres Brno-venkov)	324	91,4	Žatčany (okres Brno-venkov)	929	82,2
Nížkovice (okres Vyškov)	743	103	Σ	68 547	-
			Průměr	1523,3	95,0

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ, 2022, dostupné z www.czso.cz; vlastní výpočty

PŘÍLOHA Č. 2

Podíl nezaměstnaných osob v obcích v období 2015-2021

Obec	12/2015	12/2016	12/2017	12/2018	12/2019	12/2020	12/2021
Blažovice (okres Brno-venkov)	4,6	2,8	2,3	2,6	1,7	3	3,3
Bošovice (okres Vyškov)	3	3,2	3	1,6	1,5	2,6	2,1
Bučovice (okres Vyškov)	6,4	5,5	4	2,7	2,3	3,1	2,8
Heršpice (okres Vyškov)	3,1	3,1	2,3	1,7	1,5	2,7	2,5
Hodějvice (okres Vyškov)	2,1	2,5	2,3	1,4	1,2	2,6	2,0
Holubice (okres Vyškov)	4	1,9	1,9	1,8	1	1,6	1,3
Hostěrádky-Rešov (okres Vyškov)	4,4	3,5	3,1	1,8	1,1	3,1	2,4
Hrušky (okres Vyškov)	3,9	1,6	2,4	2,3	2,5	2,9	4,0
Jiříkovice (okres Brno-venkov)	4,5	3	3,1	1,7	1	2,2	1,7
Kobeřice u Brna (okres Vyškov)	5,2	5,7	3,5	3,9	2,8	4,1	3,0
Kobylnice (okres Brno-venkov)	3,9	2,7	1,9	2,6	2,3	3,6	2,3
Kojátky (okres Vyškov)	9,5	8,8	6,7	6,4	3,7	5,2	5,1
Kovalovice (okres Brno-venkov)	4,1	4,1	2,2	2,7	2,7	3,2	2,4
Křenovice (okres Vyškov)	5	2,9	2,6	2,6	3	2,7	2,9
Křižanovice (okres Vyškov)	4,7	3,3	2,9	2,7	1,7	3,8	2,5
Lovčičky (okres Vyškov)	3,5	2,6	3	2	2,4	2,4	1,3

Milešovice (okres Vyškov)	5,8	3,4	3,8	5,2	4,1	4,2	3,1
Mokrá-Horákov (okres Brno-venkov)	4,2	3,3	1,9	2	1,4	2,3	1,8
Mouřínov (okres Vyškov)	8,8	7,3	3,8	4,7	4,2	5,4	5,3
Moutnice (okres Brno-venkov)	3,7	4,1	3,9	2,4	2,6	3,5	3,3
Němčany (okres Vyškov)	4,1	3,3	2,4	1,8	1,8	3,2	2,2
Nesvačilka (okres Brno-venkov)	6	5,1	3	2,7	0,5	5,1	4,2
Nížkovice (okres Vyškov)	4,5	2,8	3	1,5	2,2	3,8	3,0
Otmarov (okres Brno-venkov)	5,5	4,3	6	2,7	3,5	3,9	4,2
Otnice (okres Vyškov)	3,3	3,6	2,5	2,9	2,2	2,5	2,4
Podolí (okres Brno-venkov)	2,7	4,2	3,3	2,1	2,3	2	2,8
Ponětovice (okres Brno-venkov)	7,7	4,7	3,9	2,3	4,2	5,8	2,8
Pozořice (okres Brno-venkov)	4,6	4,4	2,8	2,1	2,3	3,4	3,1
Prace (okres Brno-venkov)	4,5	4,6	3,6	2,7	3	4,1	4,3
Rašovice (okres Vyškov)	5,2	6,4	5,6	2,5	1,6	2,6	5,1
Sivice (okres Brno-venkov)	3,2	3,6	2,8	1,7	1	3,3	2,6
Slavkov u Brna (okres Vyškov)	4,1	2,8	2,4	2	2,2	3	2,5
Sokolnice (okres Brno-venkov)	4,6	3,9	2,5	2,1	2,1	2,2	2,7
Šaratice (okres Vyškov)	5,1	3	2,6	1,9	2,2	2,9	3,1
Šlapanice (okres Brno-venkov)	3,9	3,2	2,1	2	1,7	3	2,6
Telnice (okres Brno-venkov)	4,8	3,4	3	2,3	2,5	4	3,2
Těšany (okres Brno-venkov)	3,3	3,5	2,1	1,5	1,3	2,8	2,9
Tvarožná (okres Brno-venkov)	3,5	3,6	2,8	1,4	2	2,8	2,5
Újezd u Brna (okres Brno-venkov)	4,2	3,9	2,9	2	2,2	2,9	2,7
Vážany nad Litavou (okres Vyškov)	4,4	2,7	4	2,1	2,3	3,2	2,1
Velatice (okres Brno-venkov)	3,7	1,5	1,6	1,6	2,2	2,8	3,6
Velešovice (okres Vyškov)	4,1	3,1	2,1	2,5	2,3	3,2	1,9
Viničné Šumice (okres Brno-venkov)	4	2,2	3	2,3	1,3	2,7	2,2
Zbýšov (okres Vyškov)	3,3	1,2	2,6	1,8	2,5	3,1	1,3
Žatčany (okres Brno-venkov)	4,6	4,3	3,5	2,6	2,9	4,6	2,5

Zdroj: Portál zaměstnanosti MPSV, dostupné z <http://portal.mpsv.cz/sz>, data k 31. 12. daného roku, vlastní výpočty

PŘÍLOHA Č. 3

Zásobník projektů

<i>Název aktivity</i>	<i>Důležitost</i>	<i>Termíny</i>	<i>Odpovědnost</i>	<i>Náklady</i>	<i>Zdroje financování</i>
Rekonstrukce komunikace Za dvorem a Za školkou					
Komentář:					
Zařízení pro seniory					
Komentář:					
Rozšíření veřejného osvětlení na Staré poště					
Komentář:					
Chodník na Staré poště					
Komentář:					
Odkup nádrže Potočiny			Obec Kovalovice, obec Viničné Šumice		
Komentář:					
Komentář:					

PŘÍLOHA Č. 4

Dotazníkové šetření